

BONA PAU

Nº. 524 - Any XLIV - MONTUÏRI - OCTUBRE - 1996

Via lliure
a la
restauració
dels
graons:
Prest
podrien
començar
les obres

• *Matrícula
de les
Escoles:
201
alumnes*

• *Els
dirigents
del CE
Montuïri,
optimistes*

• *Es podrien
habilitar
unes sales
de la
residència
per a
centre de
salut*

- Els partits de l'oposició de l'Ajuntament, ni tan sols volgueren que es tractàs el tema d'interposar una querrela per calumnies contra el batlle: abandonaren la sala de sessions.
- Rebutjada la inclusió a l'ordre del dia de dues mocions d'urgència presentades pel PSOE

Molts de vehicles procedents de Sant Joan pugen pel carrer de Sa Trona i passen per dins Montuïri quan els seria més còmode i manco molest anar pels Creuers per dirigir-se cap a Ciutat. Seria convenient a l'entrada que s'hi posàs un rètol

Bona anyada de cereals

Més de dos mil tones de cereals s'hauran recollit enguany a Montuïri entre la Cooperativa i la farinera Gomila.

La foto de portada

Just al peu del molí de Can Piedós hi ha assegut l'amo en Pep "Piedós", qui morí el mes passat als 93 anys. Una foto feta fa uns anys i que aquest mes oferim per la seva bellesa i com homenatge a l'home que en aquests moments era el segon en edat de Montuïri.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Gaspar Socias Mora, Antoni Mateu Socias, Onofre Torres Ramis, Melcior Nicolau Jaume, Antoni Mesquida Lliràs, Joan A. Payeras Ramonell, Joan Barceló Cerdà, i Catalina Barceló Mayol.

Administració: Martí Ferrer Sampol

C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Una algaidina amb la banda de Montuïri

En el número del passat setembre de la revista "Es Saig" (d'Algaida) es publicà una entrevista amb Maria Francisca Vanrell, una jove que va anar a Austria amb la banda de Montuïri, perquè necessitaven reforços de clarinet.

Ruta cicloturística

Es parla de dissenyar una ruta cicloturística pels pobles de la Mancomunitat des Pla de Mallorca, si bé sembla que de moment sols s'hi han adherit els cinc municipis governats pel Partit Popular: Porreres, Sant Joan, Montuïri, Lloret i Sencelles. S'han pressupostat 50 milions, però s'hauran de millorar alguns trams de camins en mal estat.

Recollida de paper i vidre

En els contenidors de reciclatge del nostre poble durant el passat juliol es recolliren 1.059 tones de vidre i 1.786, de paper. En canvi, l'any passat, en ele mateix mes, se'n recolliren 2.021 de vidre i sols 907 de paper.

Si hi hagués contenidors de vidre prop dels bars, se'n recolliria més.

ES GRAONS

Agradable

L'interès demostrat darrerament en comprar la finca i/o el talaiot de Son Fornés és una mostra de l'interès en recuperar per al nostre poble aquells indrets que pertanyen al patrimoni històrico-cultural de Montuïri. Tant de bo que prest s'aconsegueixi i aleshores els terrenys seran propietat del municipi!

Deplorable

Torna venir l'època de fortes pluges i la majoria dels torrents que discorren pel terme estan plens de branques, residus i molta brutor. Necessiten una neteja per tot arreu. De continuar en aquest abandonament les torrentades –si és que es produeixen– tornaran envair els camps confrontants i molts en pagaran les conseqüències.

2 quarterades per poder-hi edificar

La parcel·la mínima de sòl rústic per poder-hi edificar s'ha fixat en 15.000 metres quadrats (poc més de dues quarterades).

Així ho varen aprovar els batlles dels 14 municipis de la Mancomunitat des Pla, acceptant així la proposta tècnica del Pla Territorial, sense que cap d'ells s'hi oposàs, si bé també s'obligarà als propietaris a tancar els trosos amb marès o pedra.

Protegir l'arquitectura tradicional

Existeix el projecte de confeccionar una ordenança municipal a fi que es respecti l'estètica arquitectònica tradicional de Montuïri, i així no prosperi aquest desgavell que tan desdiu de la nostra vila.

Les contribucions especials a fora vila

A rel de la nota que publicarem el mes passat a la pàgina "l'Ajuntament informa" sobre l'abonament de contribucions especials als propietaris de les casetes llogades a fora vila, tant pels diaris de Ciutat com dins el poble s'han aixecat veus en contra de dit impost, com també d'altres que veurien amb bon ull que d'una o altra manera s'aturàs aquests dany que molts de "domingueros" ocasionen a les propietats veïnades, ja que, com és sabut, aquesta gent s'apropia de petites coses, n'espunya d'altres i per allà va d'un lloc a l'altre segons els seus desitjos i sense mirar per on passa. Tot això ocasiona un mal estar entre els qui en són els seus propietaris.

L'Ajuntament pretén disposar d'un control de la gent externa que ve al terme a fi que quan algun veïnat denunciï cert robatori o fet malbé a la seva finca, ja es pugui sospitar qui n'és el culpable. Per altra part, si als propietaris els suposa una contribució elevada, ja no vendran —comentava el batle— tants de mal-factors a aquestes finques, com tampoc es donaran tants de casos de llogaters que se'n van deixant a deure algunes o bastants mensualitats.

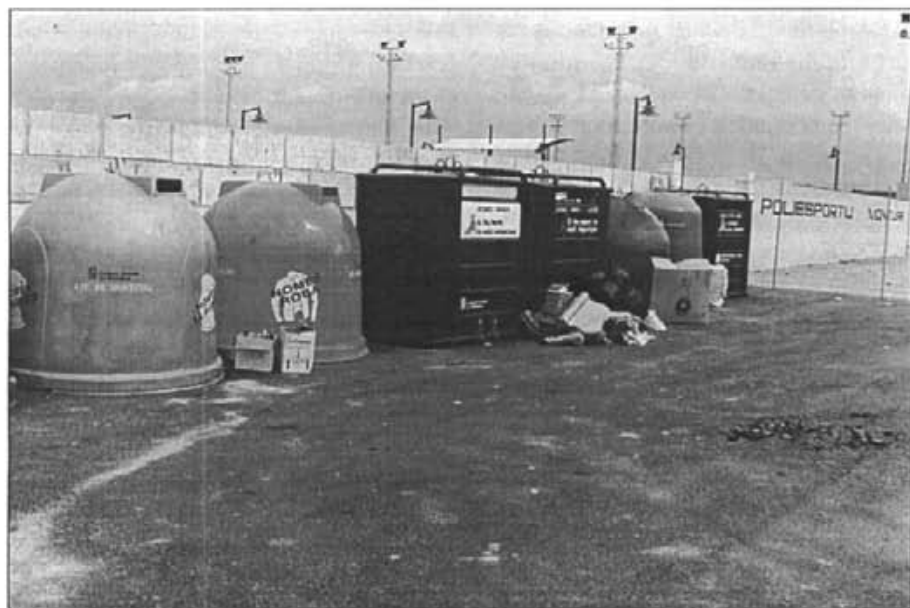
Molts dels qui viuen a aquestes case-

tes són efectivament els culpables dels robatoris, els autors de molt del renou que per allà se sent, els protagonistes d'haver espinyat arbres i altres ormejos. Qualcú diria que aquests que per allà hi passen els dissabtes, diumenges i bona part de l'estiu semblen els amos d'aquelles contrades.

Per altra part, és propòsit de l'Ajuntament que sols paguin contribucions especials els propietaris d'aquelles casetes que efectivament estiguin llogades o hi visquin un o més dies a la setmana persones que no són del poble. A aquelles casetes on a simple vista es veu que no hi pot viure ningú, a efectes de contribució especial continuaran igual que abans.

Si amb aquestes mesures s'aconsegueix aturar aquestes malifetes que freqüentment es cometen a fora vila, com si també amb el seu import s'adoben els camins veïnals que hi condueixen, ben arribades sien. Però si únicament aquesta nova contribució ha de servir com un fet impositiu que haurà de suportar el ja escalivat foraviler, en mala hora s'hagi exigit.

O. Arbona

La major part de gent que acudeix als contenidors deposita les deixalles o el fems allà on pertoca, però n'hi ha d'altres que per peresa o per deixadesa ho abandonen al costat

Dos dits de seny

Corrupció

D'un temps ençà sembla que una desviació tan depravada com és la corrupció s'estén més i més. La societat de cada dia està més podrida, bruta i enfangada i fins i tot arribam a llegir i es divulga que un bon nombre de dirigents i personalitats de relleu d'àmbit nacional, regional i local hi estan immersos. I per altra part els qui en són culpables poques vegades se'n retracten. Una afecció que no sols es refereix a l'estament polític —encara que és del que més se'n parla— sinó que també està espargida a moltes persones del nostre entorn.

Els qui n'estan bruts divulguen que això és qüestió d'ètica o de moral. I considerat des del seu punt de vista no van molt desencaminats, ja que per a ells la seva ètica són els *doblers*: banc, bossa, negoci, inversions, especulacions..., el *consum*: grans magatzems, una casa repleta de "trastos" on sembla que es dona culte a una televisió que ens estimula al continu consumisme..., la *fortuna*: loteria, travesses, cupons, "bonoloto", "bingos"..., la *droga* vella i nova, ara en diferents presentacions, oferint un paradís de mitja hora darrera la punxada d'una agulla o l'absorció d'una "esnifada"... O sia que la gent es regeix per tantes ètiques que un ja no sap com aclarir-se. Per això és necessari una reflexió seriosa amb el seny corresponent, sobre aquestes desviacions, les quals ens duen a dominar-nos i a deixar-nos sense llibertat, ja que quan aquesta s'ha perduda és difícil recuperar-la.

Tota vegada que la corrupció es presenta de tantes maneres diferents, els qui n'estan nafrats, si és que estan disposats a refer-se, s'han de decidir a prendre el camí de la integritat, adoptar si és necessari un nou estil de vida i anar contracorrent, sobretot quan les aigües no van pel camí de la rectitud.

Salomó

Via lliure a la restauració dels graons

Prest es podrien començar les obres

Encara que per a un bon grapat de gent sembli que la restauració dels Graons s'hagi anat depassant ja bé per deixadesa o per manca d'interès, el fet cert no és així. Des que el Consell Parroquial i concretament els qui formen la comissió encarregada de dur endavant el projecte posaren mà a l'obra, s'han preocupat de dur endavant el projecte, s'han mogut, han anat fent les gestions corresponents... s'han denegat alguns projectes per part de la Comissió Insular del Patrimoni Històric-Artístic, s'han tornat presentar al·legacions... i ja a finals d'agost rebérem un escrit al·ludint particularment aquests dos motius:

1 - No veuen clar que davall les pedres hi hagi d'anar una capa de ciment.

2 - Si es posa la capa de ciment es veuen obligats a cavar dins l'antic fossar de la vila i hi ha perill de trobar restes humans.

La proposta del CIM entén que la substitució de l'actual paviment suposaria una desvirtuació del conjunt.

"Tot i que es tracta de rehabilitar l'actual paviment i escalons -diu la nota

del CIM- creim que el que és més correcte és una restauració de l'actual paviment reposant les pedres que per causes externes s'ha vist afectades. Aquesta reposició hauria de fer-se amb materials i tècniques tradicionals.

Pel que fa a l'accessibilitat a l'església, no veim inconvenient en que es construesqui una rampa que s'integri en el conjunt i de la mateixa manera els arrambadors"

Per aquest motiu l'arquitecte creu que és vàlid el mètode tradicional de restauració del paviment.

El CIM, de paraula, ha acceptat aquesta modificació presentada per l'arquitecte, tot i que el projecte contempla que els graons tinguin la perspectiva tradicional. Ara estam a l'espera d'aquesta proposta de resolució.

La Comissió dels Graons des d'un principi ho volia fer pel sistema tradicional, per tal que quedassin a la mateixa perspectiva dels seus orígens. Per aquest motiu es féu l'anterior recurs per part de l'arquitecte. Ara bé, davant la resposta abans transcrita s'ha decidit d'acceptar, per part de la Comissió dels Graons, aquesta modificació, si bé insisteixen que es faci segons el sistema tradicional dels nostres avantpassats.

En resposta també a les nostres gestions, el CIM ofereix la seva col·laboració i a partir de l'actual projecte fet per l'arquitecte Joan Bauçà (del qual en donarem compte a *Bona Pau* fa un cert temps), ens brinden l'oportunitat perquè el projecte el dirigeixi l'arquitecte de FODESMA (el mateix que va dirigir la restauració del Molí des Fraret). A més, estarien a la nostra disposició a part dels arquitectes del CIM, els arqueòlegs de la Mancomunitat des Pla. En conseqüència i a partir del vist i plau dels arquitectes i arqueòlegs, en breu es podrien començar les obres.

Des d'aquestes pàgines demanam a les persones, sobretot majors, que recorden com eren les antigues característiques dels graons, que ens aportin tota la informació que saben abans de començar les obres.

Per altra part i per dur a terme el suport econòmic d'aquesta restauració es demanaran aportacions econòmiques a

les institucions governamentals autonòmiques, als bancs, caixes i altres entitats. I per a la gent del poble continuam amb la proposta llançada en un principi: la campanya del metre quadrat.

La primera aportació la posarà la parròquia de Montuïri, tot i ja haver pagat el projecte inicial.

Onofre Torres, rector

Nota d'última hora Arqueòlegs i arquitecte examinen el terreny

Dia 26 de setembre passat vengueren a Montuïri els arqueòlegs del CIM i el de la Mancomunitat des Pla, i l'arquitecte de FODESMA per tal d'examinar sobre el terreny l'estat actual dels graons.

Expressaren que la seva idea és la d'aixecar poc a poc, tram a tram, tot l'empedrat actual a fi de tornar-lo col·locar així com restava en un principi.

El sistema a seguir seria el tradicional, sobretot perquè havent-hi davall un fossar es corr el risc de trobar restes humanes. "D'esser així -digueren els tècnics- s'haurien de parilitzar les obres almanco mig any".

També són partidaris de posar una rampa reversible a fi de poder-la posar i llevar quan es vulgui.

Per tant, la funció dels arqueòlegs és la d'assegurar l'estètica dels graons en el seu estil original i evitar possibles incursions en el fossar.

Durant la primera quinzena d'aquest octubre tornaran els arqueòlegs per tal d'elaborar una planimetria sobre l'estat actual dels graons a fi de poder-se iniciar tot seguit les obres, les quals partiran del projecte elaborat per l'arquitecte Bauçà, si bé amb les correccions que es considerin adients.

Aquest projecte serà dirigit per l'arquitecte Carles Moranta, de FODESMA i l'arqueòleg Gabriel Pons, de la Mancomunitat des Pla.

Essent aquesta la situació i tota vegada que per no esser una obra pública no poden fer-se'n càrrec els obrers de FODESMA, per part de la Comissió dels Graons resta cercar els picapedrers i les subvencions necessàries per dur a terme totes les obres.

S'ACUDIT DE S'ESPARDENYARET

- Què són Procuradors en Corts, padrinet?

- Jo no ho sé. Lo que és ben cert és que abans d'esser-hi ells, ses llenyes no es corcaven tant com ara.

Proposta de convenis sobre educació per part del PSOE

El grup municipal socialista a la darrera sessió plenària celebrada el 10 del mes passat volia proposar dues mocions per via d'urgència: Un conveni entre l'Ajuntament i l'escoleta "Molí de Vent" i un pla de manteniment del Col·legi Públic "Joan Mas i Verd". Ara sembla que les deficiències estan en vies de prompta solució.

Conveni Ajuntament - Escoleta

A fi de regularitzar la situació entre l'Ajuntament i l'escoleta "Molí de Vent" de Montuïri quan a la utilització de la Sala Mariana, així com la promoció socio-educativa del municipi, es proposava:

a) Que l'escoleta "Molí de Vent" tinguí dret a la utilització de la planta baixa de la Sala Mariana en caràcter de cessió pel temps que durí el contracte d'arrendament de l'edifici, perquè sigui utilitzat amb finalitat d'escoleta d'infants.

b) Que l'Ajuntament subvencioni anualment l'escolta amb una quantitat que cobreixi el sou de les puericultores de manera suficient sense haver d'estar pendents de la matrícula. Aquesta quantitat per aquest curs proper serà de 400.000 pessetes i en anys provinents es calcularà segons la matrícula del curs, però en cap cas serà inferior a les 250.000 ptes. Aquesta aportació municipal costejarà la matrícula dels alumnes empadronats al municipi, així com una rebaixa de les taxes establertes.

c) L'Ajuntament es farà responsable de les despeses de manteniment, conservació del edifici exceptuant la neteja que serà a càrrec de l'Escoleta.

d) Es posarà el servei del menjador de Ca ses Monges a disposició dels usuaris amb les quotes establertes per l'associació de Persones Majors.

Aquest conveni es proposava per tal "d'incentivar l'establiment al poble de la població jove montuïrera" i "impulsar i dotar el poble al màxim de serveis, entre ells els educatius, laborals i socials".

Manteniment del Col·legi Públic

Quant al manteniment del Col·legi Públic "Joan Mas i Verd", una vegada revisades les deficiències es proposava:

1) Reparar l'enrajolat de les classes o bé la seva substitució per un altre més adient.

2) Arreglar les goteres i cel-rasos.

3) Construcció d'una grangeta escolar vora l'hivernacle.

Encara continua apuntalada la columna que aguanta l'estructura de l'edifici

4) Posar reixeta on manca.

5) Netejar d'herbes els voltants dels patis i hivernacle.

6) Anar progressivament cada curs pintant les aules i passadissos.

7) Posar panys de seguretat a les dependències més delicades.

8) Posar barres de ferro a les finestres del gimnàs per evitar l'entrada de persones fora de l'horari de classe.

9) Manteniment de les pistes esportives.

10) Adecentament dels banys dels alumnes.

11) Subministrament del gas de la calefacció. 12) Amb el MEC, fer un informe sobre l'estructura de l'edifici, la seva seguretat així com prendre les mesures adients per a la seva conservació.

13) Inclusió dintre del Pla de Reforma Millora dels centres escolars del MEC, de l'arranjament de les parets, enrajolat, reparació del buit de l'escala dreta de l'edifici que va quedar pendent de fer després de la darrera obra de reforma efectuada.

14) Procurar que les obres de reforma de les pistes poliesportives no distorsionin la marxa del curs escolar i es facin en temps de vacances.

Cal dir que no es va prendre cap deter-

minació, sobretot perquè aquestes mocions no figuraven a l'ordre del dia ni prèviament en tenien constància els altres membres del Consistori, si bé són unes propostes dignes de ser considerades i s'ha de confiar que l'Ajuntament, a la vista de la seva conveniència, en prengui les degudes mesures en bé de la població escolar montuïrera.

Promptes solucions

És possible que prest se solucionin moltes de les deficiències que pateix el Col·legi Públic, ja que segons el Director Provincial del MEC s'ha arribat a un acord -Ajuntament-MEC- per pagar la totalitat de les obres de l'escola i així les reparacions es faran immediatament. Per tant el problema està en vies de solució. El Ministeri es farà càrrec tot d'una de reforçar la columna, s'enfortiran els ferros interiors i s'eixamplarà el sòcol, es durà a terme la impermeabilització de la teulada i se solucionarà el problema de la humitat que hi ha a conseqüència de les goteres. I mentre durin les obres romandrà tancada l'única aula del segon pis.

En conseqüència la majoria de deficiències que apunta el PSOE en un plaç relativament curt se subsanaran.

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

CENTRE COORDINADOR

Biblioteca Municipal de Montuïri

NOVETATS BIBLIOGRÀFIQUES

- *Mesquida, Biel.*- **Excelsior o el temps escrit.**- Barcelona: Empúries, 1995.
- *Lodge, David.*- **Terapia.**- Barcelona: Anagrama, 1996.
- *Amorós, Xavier.*- **El camí dels morts.**- Barcelona: Empúries, 1996.
- **Rosa.**- Barcelona: Proa, 1996.
- *Crishman, John.*- **Temps de matar.**- Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1994.
- *Crichton, Michael.*- **Persecució.**- Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1994.
- *LLop, José Carlos.*- **Arsenal.**- Madrid: Ediciones lengua de Trapo, 1996.
- *Atxaga, Bernardo.*- **Esos cielos.**- Barcelona: Ediciones B, 1996.
- *Pérez-Reverte, Arturo.*- **La piel del tambor.**- Madrid: Alfaguara, 1996.
- **Atles del món.**- Barcelona: Edicions 62, 1996.
- *Maestre, Pedro.*- **Matando dinosaurios con tirachinas.**- Barcelona: Destino, 1996.
- *Ballarín, Josep M^a.*- **Santa Maria, pa cada dia.**- Barcelona: Planeta, 1996.
- *Vidal Ferrando, Antoni.*- **El batec de les pedres.**- Barcelona: Edicions 62, 1996.
- *Castro, Maria.*- **Les danses rituals de Mallorca.**- Palma: Conselleria de Cultura, Educació i Esports, 1995.
- *Sastre, Jaume.*- **Els brodats a Mallorca.**- Palma: Conselleria de Cultura, Educació i Esports, 1996.
- *Celdrán, Pancraccio.*- **Historia de las cosas.**- Madrid: Ediciones del Prado, 1995.

HORARI

De dilluns a divendres: de les 17 a les 20 h.
Dissabtes: de les 10 a les 13 h.

**Consell Insular
de Mallorca**

S'ha dit que!

... qualcú extern volgué anar an es talaiot de Son Fornés i no hi va trobar perquè hi manca sa senyalització en el lloc exacte on es troba.

... encara continuen ses crítiques negatives perquè no comencen ses obres per adobar es graons. I ja hi ha persones d'edat que n'aflixen d'anar a missa. (Ara sembla que s'ha pres seriosament sa restauració).

... a s'Avinguda des Dau hi ha un grapat de clots on qualcú hi ha espanyat ses molles des cotxe. Ses des seu o ses d'un altre.

... fa empegueir s'abandó per part d'alguns montuïrers negligents: es punt verd és un des llocs on més es demostra d'educació d'un poble.

... es camí de darrera sa Creu Roja és intransitable. No hi ha qui en passi. Convendria que hi fes qualque passada aquell a qui li toca posar-hi "mà de mestre". Ni a peu s'hi pot passar.

... moltes figueres romanen abandonades, sense exsequellar, plenes de bordells. En canvi a alguns pobles veïnats fan mirera.

Poema

Avui és diferent

Avui és diferent el Puig de Sant Miquel,
si esmola el ciuronar les òrbites
de la verdor en groga primera
de rostoll lluent,
i el càrritx tremolós d'ahir,
ja no sagna dins les mans,
estimant, Sant Bartomeu aprop,
aquest goig interior que s'estén
quan es pronuncia el teu nom: Montuïri.

Luis Servera Sitjar

(Primavera de 1996)

Les persones majors gaudiren a la gelatada de final d'estiu. Però com que no feia molta calor, molts hagueren preferit xocolata amb ensaimada

... es qui van a agafar s'autocar per anar a Ciutat, devora Ca ses Monges, en s'estiu han de sofrir sol i en s'hivern, pluja i fred. Per que no s'hi fa una capelleta per resguardar-se de les inclemencies atmosfèriques?

... ets estudiants de secundària de Montuïri assistiran a s'institut de Mallorca que més nombre d'alumnes té durant sa mateixa jornada: 1.200 alumnes, es de Lluçmajor (Es nou IES de Lluçmajor prové de sa unió entre es desapareguts "Pere de Son Gall" i "Maria Antònia Salvà").

... es batle Ramonell va renunciar a sa candidatura a sa presidència de sa Federació Balear de Futbol. Va fer bé, ja que sa caiguda hagués pogut esser massa violenta.

... és ben hora que es col·loquin uns senyals davant es Pou des Dau indicant es camí cap a Palma, perquè es conductors vagin cap an es creuers. Són massa es foranis despistats i que s'empipen i amb raó. Així s'evitarien aquestes molèsties.

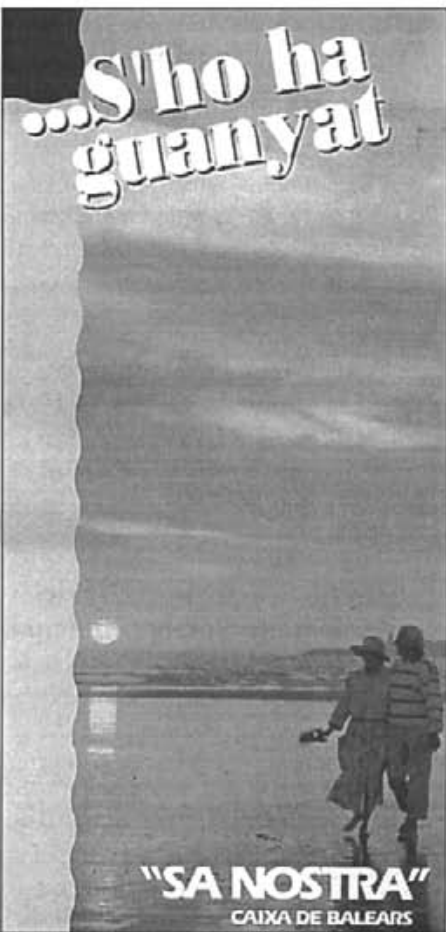
... també s'hauria de posar sa paraula "stop" damunt sa calçada, davant can Quelet, ja que més d'un creua sa carretera de Sant Joan a Gran velocitat. Es disc és mal de veure. I també es podria posar una línia que en aquest lloc fes voltar per la seva banda es vehicles que

provenen de Sant Joan.

... s'han redactat unes normes de comportament per als jugadors juvenils. Es mereixen una enhorabona els qui les han escrites i més grossa enhorabona els qui les compleixen.

En Xerrim

L'Ajuntament informa

Resum de l'acta de la sessió plenària ordinària celebrada el 10 d'e setembre de 1996

Aprovació de l'acta anterior

Abans d'aprovar l'acta anterior, per indicació del regidor Nicolau (PSM) es féu constar que l'Ajuntament subvenciona el CE Montuiri amb una quantitat que en cap cas podrà ésser inferior a un milió de pessetes per a la programació d'activitats de futbol base.

Informes de batlia

El batle va informar,

1- Haver mantengut conversacions amb INSALUD demanant ampliació del centre sanitari, i atès que no és possible, s'ha pensat que la solució podria ésser habilitar unes sales de la residència.

2 - Haver-se iniciat contactes amb "Sa Nostra" en relació a la possibilitat de la compra del solar d'uns 6.000 m² de la seva propietat ubicat a l'antiga fàbrica de Can Rua per una probable destinació a la construcció de vivendes socials.

Adjudicació dels POS-96

S'acordà adjudicar la contractació de les obres de la 3^a i 4ª fase de pavimentació dels carrers, per 16.874.000 pessetes a l'empresa "Melchor Mascaró".

Petició d'inclusió d'obres en el POS-97

Per unanimitat s'acordà incloure en el POS-97 de la 5ma fase de pavimentació asfàltica dels carrers i la canalització d'aigües pluvials d'Es Dau, les Escoles i Can Mestret.

Aprovació, si escau, dels comptes generals de 1993 i 1994

Amb els sis vots favorables del PP i 5 abstencions de la resta, s'aprovaren els comptes generals dels pressuposts de 1993 i 1994.

Adjudicació de la gestió del servei de poliesportiu municipal

No havent-se presentat cap petició, s'acordà declarar deserta dita adjudicació i procedir a iniciar els tràmits per tal de fer l'adjudicació per contractació directa.

Ratificació del decret de batlia de nomenament d'advocat i procurador per a l'exercici

d'acció judicial

Sotmès a consideració dit decret, els portaveus de l'oposició advertiren irregularitats en l'expedient així com la manca del preceptiu informe jurídic, motiu pel qual demanaren l'ajornament de la seva discussió fins que s'evacuï el tràmit pertinent. Aleshores el batle féu exposició dels motius d'haver interposat la querella en qüestió, atesa la necessitat d'haver de respondre amb promptitud a les acusacions en contra seva per l'actual vicepresident de la Federació Balear de Futbol, entenent el Sr. Ramonell que aquestes li varen ésser dirigides en la qualitat de batle d'aquest Ajuntament.

Davant la disconformitat perquè aquest punt fos objecte de discussió, els 5 membres de l'oposició (PSM i PSOE) abandonaren montàniament la sala de sessions i acte seguit amb els 6 vots favorables del grup del PP s'acordà ratificar el contingut de dit decret de batlia.

Encarregament de la redacció del projecte de modificació de les Normes Subsidiàries

S'acordà iniciar els tràmits per tal de revisar les actuals NN.SS. que daten de juliol de 1986 i encarregar als serveis tècnics a través de l'arquitecte assessor municipal l'oportú estudi.

.../...

Abans de passar al següent punt, el batle demanà si qualque grup polític desitjava sotmetre a la consideració del ple per raons d'urgència qualque assumpte no inclòs a l'ordre del dia. El portaveu del PSOE aleshores presentà les següents mocions:

1 - Conveni entre l'Ajuntament i l'escoleta "Molf de Vent".

2 - Pla de Manteniment del Col·legi Públic "Joan Mas i Verd".

Exposats els motius, el regidor Raimundo Arbona va manifestar la conveniència d'ajornar dita discussió i la seva inclusió a l'ordre del dia, inclusió que fou rebutjada amb els 6 vots en contra dels PP i els 5 favorables del PSM i PSOE.

Precs i preguntes Del PSM

1 - Prec perquè s'estudiï la possibilitat d'aprofitar l'aigua que recentment s'ha trobat a la zona d'Es Figueral.

R: S'en pren nota.

2 - Sol·licitud d'informació en relació a la imposició d'una multa de 300.000 pessetes a l'Ajuntament per la Conselleria de Sanitat en relació a la depuració d'aigües residuals.

R: La multa fou recorreguda en el seu dia, ja que la deficiència és deguda al mal funcionament de les bombes de la depuradora. I en vista que CADAGUA no se'n volia fer càrrec -malgrat estar inclòs el manteniment dins la concessió- l'Ajuntament va optar per l'adquisició immediata de noves bombes.

3 - Requeriment d'informació sobre una obra pressumptament il·legal a Son Bages.

R: Aquesta informació es podrà consultar a les oficines municipals.

4 - Advertiment sobre els mals aparcaments que es realitzen a la Plaça.

R: S'han donat les ordres oportunes de començar a imposar les multes que pertoquin.

5 - Per què no es tractà en un ple anterior la programació de les festes de Sant Bartomeu?

R: Es pren nota de cara a l'any que ve.

Del PSOE

Abans de la intervenció del portaveu d'aquest grup, el regidor Raimundo Arbona li aclarí una pregunta relativa al compliment d'un acord signat entre la Universitat de les Illes Balears i l'Ajuntament de Montuiri.

1 - Quan es pensa acabar l'enrajolat de la voravia de la carretera del camp de futbol?

R: Primer es vol solucionar la treta de l'aigua embassada, després s'hi semblaran fassers i finalment s'enrajolarà.

2 - Situació del conveni entre l'AMPA i l'Ajuntament.

R: Encara no està fet. Es pensa tractar-ho a una reunió del Consell Sectorial corresponent.

3 - Va demanar l'Ajuntament qualque subvenció a inclocure en la convocatòria per activitats esportives feta pel CIM?

R: No se'n va presentar cap.

4 - Situació del programa Leader II.

Anada a Lluç

Formant part del grup de la part forana, dia 7 a les 11'15 del vespre, 10 persones partiren de Montuïri a peu i una altra que se'ls afegí a Sineu. Allà arribaren a les 6'30 del matí juntament amb altres 101 montuïrers que havien partit qualcant. Tot tornaren amb dos autocars.

Concert conjunt

La banda de música juntament amb la Coral "Mont-Lliri" i organitzat pel "Rotary Club Palma Almudaina" varen oferir dia 7 un concert en els jardins de Son Vic de Superna (Esporles) a benefici de la reconstrucció del jaciment arqueològic de Son Fornés. Primerament

El tenor Honorat Moll acompanyat al piano pel mestre Rafel Nadal a la Sala Magna del Poble Espanyol

DE LA CASA DE LA VILA

(Continuació)

R: S'ha elegit president el batle de Maria de la Salut, Rafel Oliver. Sembla que hi haurà 30 milions per repartir entre 14 pobles.

5 - Sol·licitud d'informació sobre ruta cicloturística.

R: El projecte original es limita a cinc pobles del Pla, si bé està previst que pugui ésser ampliat.

6 - Actuacions previstes en matèria de medi ambient.

R: Sembla de fassers, així com de diversos arbres a les escoles.

7 - Prec: Que es faci complir la normativa sobre tancament de solars.

R: En la mesura que sigui possible, així es procurarà.

8 - Han finalitzat les obres de Ca Ses Monges?

R: Estan ja acabades.

9 - S'han fet les gestions pendents amb la Conselleria de Sanitat per l'assumpte de l'acabament de les obres de Ca Ses Monges?

R: El tema ha passat a la Conselleria de Presidència i promptament es reprendrà el seu tractament.

10 - Es podria instal·lar a Montuïri un centre de formació de monitors d'esplai, de la Mancomunitat. Seria interessant per al poble.

R: Se'n pren nota.

11 - Prec: Que s'avisi a cada membre del consistori quan es convoqui la comissió de restauració dels Graons.

R: La convocatòria l'efectua el Sr. Rector i moltes vegades amb molt poc temps d'antelació.

actuaren per separat i en tercer lloc ho feren conjuntament interpretant "Regina Coeli" d'Amorós, "Nabuco" de Verdi i "Himne a les Balears" del P. Martorell.

Actuació d'Honorat Moll

Dia 11, amb motiu del lliurament dels guardons "Ars Magna", coincidint en la diada de Catalunya i organitzat per la Casa Catalana de Mallorca i amb assistència de nombroses personalitats del món de la política, cultura, finances, espectacle... a la Sala Magna del Poble Espanyol, en un concert musical, el tenor Honorat Moll va oferir algunes cançons catalanes essent molt aplaudit.

Sala Mariana

Per als infants, dissabte dia 21 a l'horabaixa a la Sala Mariana els infants pogueren gaudir d'una funció especial per a ells. Allà es delitaren amb jocs, màgia, acudits, pallasos... llàstima que la sala no s'omplís.

Nova junta de l'AMPA

A resultes de l'assemblea que tengué lloc dia 20, la junta directiva de l'AMPA ha romàs així: President: Amador Bauçà; vicepresident: Miquel Martorell; secretària: Fca. Maria Niell; tresorera: Apol·lònia Bauçà; vocals: Francesca Bauçà, Margalida Cerdà, Josep Aloy, Rafel Massanet, Inés Crende, Lina Llompart i Antònia Sampol.

Gelatada

Organitzat per l'Associació de Persones

Majors, un centenar de socis participaren dia 22 a la tradicional gelatada de final d'estiu que es féu en el restaurant d'Es Dau. A l'acabament hi hagué un animat ball. "La Caixa" va col·laborar en la contractació del conjunt musical i en representació hi assistí el delegat de Montuïri, Josep Antoni Gomila Miralles.

Donat de Sang, a Lluç

Un centenar de montuïrers participaren a la diada de donants de sang que se celebrà a Lluç el passat 29 de setembre. A més dels mallorquins hi hagé la presència de més de 30 països i 17 comunitats autònomes que celebraven l'assemblea municipal de donants de sang.

Matrícula escolar

La matrícula del Col·legi Públic "Joan Mas i Verd" en el començament d'aquest curs era la següent: Infantil, 66 (24 de 3 anys, 18 de 4 anys i 24 de 5 anys); primària, 95 (15 de 1er, 19 de 2on, 12 de 3er, 14 de 4rt, 19 de 5è i 16 de 6è); secundària, 19 (1er curs) i 21 de 8è. En total, 201 alumnes. En el professorat es pot dir que pràcticament no hi ha hagut variació.

Autocar al "Mallorca"

A fi de facilitar el trasllat al camp del Mallorca a tots els partits que allà es disputen, s'hi dirigeix un autocar que una hora i mitja abans del partit parteix des del restaurant "Es Cantó". El trallat d'anada i tornada es gratis.

Josep Francesc Argente Sánchez, un entrevistador entrevistat

Autor de l'article "Montuïri i els Cossiers", se li ha encarregat fer l'inventari de les coves del terme

El 25 del passat mes d'agost en el diari "Última Hora" i dins la secció "Opinió" es publicava un article titulat "Montuïri i els Cossiers". El firmava J. Fco. Argente Sánchez. A l'esmentat treball s'assenyalaven detalls interessantíssims del nostre poble. Aconseguírem localitzar l'autor, a fi de canviar impressions i transmetre-les als nostres lectors.

Josep Francesc Argente Sánchez nascut a la ciutat de Barcelona és un home jove: Té 47 anys. Obert al diàleg. Estudiós i documentat, li agrada investigar dins els enigmes de la història –més bé diríem de la prehistòria–. Procura estar ben documentat abans de treure a llum uns fets i/o exposar unes teories. La conversa amb ell és apassionant.

Ha publicat alguns llibres, entre ells "Introducció a la Història de Valldemossa" sobre la base documental de Joan Muntaner Bujosa. "Territorio del Chamán", enquadrant per Jorge C. Torres, en el taller artesanal de Montuïri l'any 1990, amb unes il·lustracions meravelloses del pintor i gravador colombià Diego Arango Arango. Inèdit i preparat per publicar-se: "Prehistoria de Valldemossa".

Ponent en el "Congrés d'arqueologia de Deià" de 1983 damunt el tema "Los núcleos arqueológicos de Valldemossa" ha donat conferències a la "Asociación de Corresponsales Extranjeros en Méjico" i també a la Universitat Autònoma d'aquest país. Ha col·laborat en els diaris locals "Diario de Mallorca i "Última Hora" entrevistant a Robert Graves, Camilo J. Cela, Blai Bonet, Rolf Schaffner i R. Alberti entre d'altres. També és col·laborador d'altres revistes nacionals i mentrestant ha tengut intervencions a "Ràdio Popular". La seva activitat és nombrosa.

Quan iniciem el diàleg amb el nostre interlocutor ens acompanya la seva dona, Marisol Melian Amate, nascuda a Motril (Granada). Els dos són professors de ioga i veïns de Montuïri. La conversa té lloc dins una de les habitacions del seu domicili.

– Li puc demanar per què s'instal·len a Montuïri?

– Sí. Mira, com saps la meua dona i jo som professors de ioga. Tenim la feina a

Palma, el nostre centre, i a certs pobles del llevant de l'illa. Vàrem considerar que el poble ideal per als nostres desplaçaments era aquest, i aquí estam.

– Què opina de la nostra vila?

– Ens encanta el poble –ens diu ell, mentre la seva dona fa signes afirmatius amb el cap–, conserva el caràcter mallorquí molt bé i també propi i representatiu de la gent del pla. Aquí es pot dormir tranquil i perfectament –viuen al carrer del Molinar–. Tenim veïns, molt bons veïns, però sembla que vivim al camp. L'aire del poble és pur i té un cel estrellat que no es veu a la capital. El caràcter dels montuïrers és magnífic, molt hospitalari.

– L'article que vostè publicà el 25 del mes passat d'agost ha estat molt comentat. En ell es diu que les nostres antiquíssimes danses dels cossiers estan documentades a Manresa (1466) amb el nom d'Escosis, i a Tarragona (1403) com "ball des scosi". És possible –demanam– que els cossiers de Montuïri tinguin les seves arrels en aquestes localitats de Catalunya?

– És molt possible. Tarragona, com dic a l'article que cites, fou antigament la "Cosse" dels celtíbers. Significativament, aquesta zona amb altres del baix Aragó, ofereixen la iconografia dels populars dimonis més exacta i parecuda

als de Mallorca. Però, com dic en el treball publicat a "Última Hora", el seu origen és molt més antic, "pot remuntar-se a ritus de parecudes, característiques de les confraries de la vella Europa de parla indoeuropea".

El nostre interlocutor s'aixeca de la cadira cada dos per tres per picar i consultar dins la seva biblioteca i mostrar-nos textos d'autors que afirmen el que diu.

– Immersos dins el passat, podria dir-nos d'on vingueren els primers pobladors de l'illa?

– S'han trobat indicis d'activitat humana a 7.000 anys abans de Jesucrist, però possiblement l'arribada, diríem massiva, vingué del sud de França. Eren poblacions Calcolítiques (*). La seva vinguda estaria relacionada amb l'expansió agrícola i demogràfica de l'època. Uns tres mil anys abans de Jesucrist.

– En què es basa la seva opinió?

– Hi ha un fet molt significatiu: els primers vestigis, ceràmica i construccions, s'ajusten als que tenien els pobladors del sud de França. Eren gent pre-talaiòtica. I he de fer una observació: Dins l'àmbit rural mallorquí hi ha hagut una persistència de la cultura post-talaiòtica més enllà de la romanització.

– Parlem de més aprop, del nostre entorn: Quin considera que és el punt més antic del poble de Montuïri?

– Possiblement aquí on es diu "Sa Cova", devora Can Xorri". Aquest és el lloc més antic del poble. Aquestes coves, anteriors o almanco del mateix temps que els talaiots, són de l'edat de bronze.

– Va estar present a les nostres festes de Sant Bartomeu?

Aquí contesta la seva dona.

– Ens entusiasmen. Sabíem d'aquestes festes. Són excepcionals.

– A més, he de fer unes observacions –continua el nostre interlocutor, que ha tornat prendre la paraula–. Essent unes festes antiquíssimes, s'han conservat amb el mateix esperit de sempre. I una cosa molt important: el poble pren part

activa en la festa, forma part d'ella. Això és interessantíssim i no es veu a cada passa.

– **Podria citar-nos alguns llocs característics o que tinguin una relació en les festes o costum del poble?**

– Clar que sí. Bastants. Només en senyalaré dos, i no vol dir que siguin els més importants: Son Amoiana, que per cert tenc una altra versió del seu topònim. I parlant de les festes, el Dau, on hi havia el cós. Sempre s'hi feien les corregudes. Si es provés l'antiguitat del nom podria investigar-se la relació que podria tenir amb l'antiga divinitat Mars- Dahus.

– **No li parlaré del poblat talaiòtic de Son Fornés perquè exigeix un article a part. Ens podria dir dins l'heràldica què representa l'escut del nostre poble? La muntanya crec que no necessita explicació, però el liri?**

Està uns quants moments, com si pesés abans la contesta.

– Mira: dins Mallorca i altres llocs, els animals amb banyes, en la prehistòria eren uns sers privilegiats. Recordem d'entre altres entorns els famosos bous de Costitx. Molts d'investigadors han relacionat la flor de lis –tres pètals–, amb les banyes d'antigues divinitats. Algunes d'elles tenien tres banyes, com per exemple els bous dels celtes.

– **Segons alguns arqueòlegs consultats, els darrers pobladors dels talaiots de Son Fornés possiblement s'integraren amb la gent del poble de Montuïri. Està d'acord, amb aquesta teoria?**

– En efecte. Diré més. No solament els habitants del poblat de Son Fornés, sinó també la gent dels altres poblats que circumdaven la primitiva població de Montuïri. No oblidem que Quinto Cecilio Metelo dugué 3.000 masovers (agricultors) per poblar Mallorca. Aquests visqueren amb els indígens talaiòtics. I parlant de convivència, és probable que coincidissin a Montuïri, més envant, gent de les tres religions: cristians, jueus i serraïns. Aquests darrers, quasi tots esclaus a rel de la conquesta de Mallorca pel rei Jaume I.

L'entrevistador roman uns moments en silenci abans de continuar, repassant ràpidament les notes.

– **Parlem un poc de vostè. Diu que va néixer a Barcelona i que fa molt**

viu a Mallorca. Què recorda de la seva infància a Catalunya?

– M'alegra que em facis aquesta pregunta, perquè hi ha per jo un detall inoblidable: és la casa enmig de l'hortet del meu padrí i aquest, recolzat al portal fent un cigarret amb les seves mans. Aquesta imatge ha deixat un record indeleble en mi.

– **Les seves aficions?**

– La literatura, la música clàssica, el cinema, l'excursionisme... practicar el ioga, conversar i volar amb parapente.

– **Pot dir, sense pensar-hi massa, el nom d'un autor i una de les seves obres literàries que li hagin causat impacte?**– Axel Munthe, per "La Historia de St. Michele".

No s'ha torbat molt en la seva contesta.

– **Per quin tipus de literatura té preferència?**

– M'agrada la prosa poètica.

– **Per viure: el camp o la ciutat?**

– Sens dubte, el camp o el poble.

– **Un esport que prefereix damunt els altres?**

– L'excursionisme de muntanya.

– **No se sorprengui davant la següent pregunta: Creu que els ovnis existeixen?**

Ens mira i contesta seriosament.

– Crec que no hi ha evidències racionals suficients per fonamentar la seva existència, que jo sàpiga. Ara bé –fa una petita pausa– recordem que "l'absència d'evidència no és evidència d'absència".

– **Quina és la seva norma de vida?**

– La felicitat, la llibertat, la tolerància, el respecte.

– **Què opina de la societat actual?**

– La societat actual... idè opín que és possible estigui majoritàriament pertorbada. S'han perdut els valors senzills i més naturals.

– **Ha viatjat molt?**

– Sí. Tenc amics dins quatre continents. A Austràlia no ho he visitat mai.

– **Les darreres preguntes: quina qualitat és la que més admira de les persones?**

– La tolerància.

– **Té actualment algun treball en perspectiva?**

– Sí. Se m'ha encarregat fer l'inventari de les coves de Montuïri. Pot esser molt interessant.

Fins aquí les impressions generals que ens ha deixat el nostre entrevistat. Persona amena, d'animat diàleg, amb una capacitat de treball extraordinària. Hi ha un tema, una faceta del nostre entrevistat que a penes hem resquillat i que ha cridat l'atenció de l'entrevistador: La seva vocació poètica. Hem llegit quasi totes les composicions del seu llibre "Territorio del Chaman" i no podem deixar de transcriure a continuació un dels seus fragments. El coneixerem més bé:

"I conseguir la llibertat
a golpes de tristeza
vagando errante
bajo las estrellas.

En no sé que mar
de no sé que tierras".

Així són els seus poemes: discrets, profunds, eloqüents.

Miquel Martorell Arbona

(*) Calcolític: Període de transició entre el neolític i el bronze.

Targeta Moneder

La targeta de cada dia

la Caixa
CAIXA D'ESTALVI I PENSIONS DE BARCELONA

Al cap d'un any de la seva constitució

Els components del grup musical «No en sabem» s'expliquen

Aviat farà un any que quatre joves montuïrers de devuit anys es dedicaren a formar un grup musical. Amb un poc més d'un mes d'assajar ja varen començar a oferir els seus primers concerts, a bars, pubs i a places de pobles.

No es va haver d'esperar molt per començar a sentir crítiques i elogis destinats a aquest grup i a les seves cançons. Això sí, delecten a quasi la totalitat de la jove montuïrera, qui respon de la millor manera acompanyant-los a tots els concerts que realitzen, animant-los i aplaudint-los i sobretot, escoltant-los.

El grup està format per tres instruments i un vocal. De la bateria i percussió s'encarrega en Joan Sampol, el baix el toca en Guillem Trobat, la guitarra elèctrica, en Jaume Rossinyol i com a vocal hi ha en Guillem Andreu.

Les lletres de les seves cançons són variades, però en la majoria d'elles hi trobam un missatge que afecta la joventut. D'altres poden induir a la polèmica sobre el seu significat.

Les seves músiques són les que agraden els joves, i les que volen. Fan distints estils, com pot ésser rock, underground, punk, música reivindicativa en general, però el millor de tot és que ho fan per passar-s'ho bé a més de poder expressar els seus sentiments i pensaments d'alguna manera.

– Com va ésser que us decidíreu a formar un grup?

– Tot va començar amb en Joan i en Jaume. En Joan tenia una bateria. Ell, des de petit, ha estudiat solfeig i li agrada el món de la música. En Jaume, en canvi, té una guitarra acústica que tocava en els moments lliures. Un dia s'ajuntaren, però, clar, amb la bateria, la guitarra no se sentia. L'experiència ens va agradar i vàrem començar a parlar de formar un grup musical. Més tard s'hi afegiren els "Guillems", un amb el baix i l'altre amb la veu.

– Quan començàreu?

– Aviat farà un any que començarem els primers assaigs. Primer ho fèiem dins el poble, llavors, més endavant, ens traslladàrem a una caseta de fora vila per no molestar els veïnats. Començarem a

El grup musical "No en sabem" durant una de les seves actuacions

fer cançons i a tocar-les. Una anècdota graciosa és que el primer micro que tenguérem va ésser un auricular amb els pols canviats, i el segon, un d'oferta que regalaven a les llibreries si compraves un fascícul d'un curs d'anglès. Finalment, per Nadal, ens estrenàrem davant el públic de Lluçmajor, quan només teníem sis cançons.

– I a partir d'aquí, quins altres concerts heu fet?

– Primer férem aquest que t'hem dit, a Lluçmajor, que va ésser un "concertillo". Llavors ja vàrem tocar a la plaça de Montuïri, el dia de la festa dels "quintos". després la férem a Ca na Poeta, a S'autèntic a Campos, a S'amagatall, també a Campos, a Son Serra de Marina, a Sant Jordi, una altre pic a Montuïri per les festes de Sant Bartomeu. Llavors també tocàrem a Campos, al velòdrom, i el darrer que hem fet ha estat el passat 27 de setembre a Lluç.

– Quin d'aquests vos ha agradat més?

– Tots han estat bons, qualcun més que els altres, però en general tots ens han anat bé. Tal vegada un dels millors ha estat el de Son Serra de Marina, ja que el vàrem fer a la platja, amb altres grups musicals. Llavors també cal dir que en els que hem fet a Campos, els tres, i en els de Montuïri també hem pas-

sat molt de gust per la quantitat de joves montuïrers que ens han vingut a veure.

– Teniu altres actuacions destacades?

– A Sant Jordi el concert ens va sortir molt bé, i a més la gent ens va fer molt de cas. El més bo era que la majoria de gent era d'edat i a més tothom seia. No hi havia ningú que ballàs ni que estàs dret. Però el públic es portà molt bé.

– Parlem ara un poc de la vostra música i de les vostres lletres. Quines són les vostres referències musicals?

– Ens agrada fer la música que ens agrada escoltar. Es pot dir que als grups que tenim com a referència mai hem intentat imitar-los ni res per l'estil, sinó que volem crear un estil propi que caracteritzi el "No en sabem". De fet creim que ho hem aconseguit, són "Nirvana", "Green day", "Bad Religion", "Offspring".

– Quin estil musical diríeu que defineix les vostres cançons?

– Tocam varis estils. La música que feim es coneix com a "música bassura" o "underground" amb certes connotacions de Rock i Punk. Es pot dir que feim música reivindicativa.

– I aquesta música, és vostra o són versions d'altres grups?

– Sí, la música és nostra. No cal dir

que no agafem qualque tros d'alguna cançó. I de versió només en feim una anomenada Drain You, de Nirvana. D'aquí ve que haguem de menester tant per treure cançons noves.

– **Qui fa les lletres i quins són els temes que toquen aquestes?**

– Les lletres les feim entre tots. Per ventura en Jaume fa un poc més de feina en aquest aspecte, però generalment som tots els qui feim feina. Els temes que toquen les lletres de les nostres cançons són variats, però sempre són temes que ens afecten i que afecten la joventut en general. Feim cançons com "Cap rapat", que és una crítica cap al servei militar, o "S'urbanització", que és una cançó ecologista en contra de la urbanització massiva i sense escrúpols que estan sofrint les nostres cales, platges i resta de costa. Això pel que fa a cançons que intenten transmetre un missatge i cap a la gent que escolta.

– **Feis altres cançons?**

– Sí; també feim una sèrie de cançons que intenten rompre el concepte que té la gent de certes coses que no tenen perquè ser així com era aquesta gent. Són cançons com per exemple "Déu té coses de dona". La gent moltes vegades s'imagina Déu com un ésser masculí. Nosaltres no volem ésser polèmics, però creim que hi ha la possibilitat que sigui un ser femení, com diu la cançó. També tenim cançons que critiquen la situació de certes dones maltractades pels seus marits, com la de la cançó "No". O cançons que fan referència al món que ens agradaria viure. Un món utòpic, de fantasia, com diu la pròpia cançó "Fraggel Rock". Finalment feim una sèrie de cançons de caràcter desenfadat i fins i tot còmiques, sense missatge; per això són molt divertides. Són cançons com "Putà", "La padrina Catalina"...

– **Què opinau de les crítiques que vos han fet arreu de diferents concerts que heu realitzat aquí, a Montuiri?**

– En primer lloc volem dir que ho entenem. Entenem que a la gent no li agradi ni la nostra música ni les nostres lletres. La música es renouera i les lletres bastant fortes, però ens preocupa poc, ja que les crítiques no vénen de la gent a la què ens dirigim. Nosaltres feim música per als joves i les crítiques no vénen dels joves, sinó al contrari, creim que aquest sector gaudeix sentint-nos tocar. Podem dir que fins i tot varen voler llogar un autocar

perquè poguessin venir a veure'ns tocar a Campos. Sembla que els joves s'han bolcat amb nosaltres.

– **Han estat semblants totes les crítiques?**

– No. No totes han estat negatives. També n'hem rebudes de bones, de les quals n'estam molt agraïts. Crítiques com la publicada el mes passat a *Bona Pau*, de *Sa Talaia den Rubí*. Fa que ens sentíssim satisfets de les nostres cançons i que passem més gust de tocar-les. El fet principal, però, és que ho feim per passar-nos-ho bé, i ho aconseguim.

– **Ja per acabar: quins plans teniu per al futur els "No en sabem"?**

– En principi cap en especial. Seguirem amb els nostres concerts que, per cert, ja en tenim un parell de programats, concretament dos a Montuiri i un a Campos. També hem parlat de gravar una maqueta, però és una cosa molt costosa i esperarem una mica més envant a saber què feim.

Per uns, són uns renouers; per altres, un grup de música d'aquests que agraden els joves, amb qui ho passen de "lo" millor. El més important, com diuen ells mateixos, és que ho fan per

Magdalena Miralles "Queló"†, Bel "Darreta", Magdalena "Queló", Joana Llobera† i "Juanita Xigala" a una foto de fa uns cinquanta anys.

passar-s'ho bé i divertir-se, això a més de divertir el públic que els escolta.

Poden ésser criticats per les seves lletres i per les seves músiques. Això sí, als joves montuïrers els agrada i ben demostrat ha quedat amb el seguiment que han fet arreu de Mallorca per assistir als concerts dels "No en sabem".

Antoni Mesquida

Li donam una mà

Què és l'AVD?

Ajuda Victimes Delicte

Conselleria de Presidència del Govern Balear

Le tendemos una mano

¿Qué es el AVD?

La oficina de Ayuda a las Víctimas del Delito es un servicio, totalmente gratuito, que depende de la Vice-presidencia del Govern Balear.

Si usted ha sido víctima de algún delito, póngase en contacto inmediatamente con esta oficina. Recibirá atención, asesoramiento y la asistencia necesaria.

Telèfon gratuït 900 321 321
 Teléfono gratuito 900 321 321

Plaça de les Dressanes, 4. 07014 Palma de Mallorca

Relat breu

La darrera dansa: «Es Mercançó»

Era més de la una del dia, però no de un dia qualsevol: era Sant Bartomeu. Havíem sortit de l'ofici. La plaça estava multicolor. La gran quantitat de gent que hi havia, transpirava alegria per tots els seus porus. Optimisme, cares alegres, felicitacions mútues...

Se sentien els cops precursors del tamboret, senyal que els cossiers anaven a iniciar el ball. Una marea humana avança des dels costats de la plaça cap al centre. Els cossiers damunt el cadafal començaven tal volta la darrera dansa. Interès general, breus comentaris i signes d'aprovació unànime entre el públic.

Era el ball esperat; l'atenció de tothom era màxima. La dansa que ballaven els cossiers captivava l'atenció general.

– Com estima aquesta gent el cossiers! – vaig sentir que deia una veu andànima d'entre la multitud–.

Vaig suposar que era extern. Era igual: havia dit una gran veritat.

Com tots, el qui subscriu estava expectant.

Una petita colzada em féu girar al meu costat.

– Perdoni – em digué un home d'edat que just devora, amb un mocador amb la ma, s'aixugava els ulls–.

Mentre la gent contemplava alegre l'espectacle, al meu veí emocionat li queien les llàgrimes.

– Teniu res de nou, no us trobau bé?

–li vaig dir interessat–.

Es posava el mocador dins la butxaca.

– Sí, sí, estic molt bé, però... feia més de cinquanta anys que no havia tingut oportunitat de sentir i veure ballar "Es Mercançó" i ja no en tenia esperances.

– Però vos sou de Montuïri? – vaig preguntar–.

Féu la mitja i s'aixugà altra volta els ulls humits.

– No, però quasi. Quan tenia vuit o nou anys em llogaren pel pa a una possessió a prop d'aquest poble i hi vaig estar més de deu anys. Els dissabtes i els diumenges que podia, sempre venia al cinema i a estar amb els amics. Com un montuïrer més, esperava cada any amb il·lusió les festes de Sant Bartomeu –es retornà un moment–. Feia un segle que no havia pogut venir al poble.

Un aplaudiment general i eufòric rubricava en aquells moments el darrer ball dels cossiers: "Es Mercançó". Tothom feia mamballetes.

Aquell home plorava al meu costat.

En Macià des Cantó

Enguany, els Cossiers, damunt el cadafal, a plaça, ballaren "Es Mercançó", després de l'ofici, abans de tornar-lo ballar a la casa de la vila davant les autoritats

Poema

Per als qui han viscut moltes primaveres

Quan l'octubre ha arribat
i minva un poc la calor
amolla qualche arruixat
en un tronar escardat
i en que mos tapem el cap
sentim la seva remor;
ja ha tornada la tardor,
un altre any més hem passat.

A Déu gràcies hem de dar,
els qui vivim amb salut
i ens podem passejar;
molts ja no poden contar
la vida que ells han viscut,
ni vells han pogut tornar;
l'hora seva els va arribar
en la infància o joventut.

Nosaltres, vells, apreciem
el do d'una llarga vida,
que és una cosa garrida
veure els fills, mentre visquem,
i tots els nets que tenguem,
que són la nostra alegria;
facem tot el que poguem,
perquè tenguem millor vida.

Poc és el que podem fer,
però si ens esforçam
i poc pics els molestem
dient que no ens trobam bé,
vendran quan ho podran fer,
els veurem i ells ens veuran;
que així sia si convé,
a Déu de bon cor ho deman.

Antònia Adrover

Figueres i sequers

En el moment d'escriure el present escrit ens trobam a mitjan mes de setembre, el mes de les figues, perquè a pesar que les flors i albercocs maduren pel juliol, i per l'agost les algerines, alacantines, rotges i altres conegudes com agostenques, és pel setembre quan la majoria de les varietats (n'hi ha prop d'un centenar) estan a la plena; i quan hi havia sequers és quan hi havia més canyissos amb figues espargides damunt ells, exposades al sol fins a començament d'octubre.

Però la temporada de figues és llarga, duren fins passat Tots Sants. Per tant, quan es retiren els canyissos buits encara n'hi ha moltes a les figueres més tardanques, com són martiniques, bordisots, de la roca, de la senyora i altres; però encara que n'hi hagi per Sant Miquel (29 de setembre) generalment s'acabava el sequer, ja que el dia s'ha acurçat molt, hi ha manco hores de sol i són més males d'assecar. I com que les varietats millors per sequers, com són les agostenques, per l'octubre ja no n'hi ha, es dona per acabat el sequer i a les tardanes les aprofitaven —i encara s'aprofiten— per donar menjar als porcs en temps passat, generalment capolades i mesclades amb farina d'ordi, el clàssic figot i que tan bon profit feria als porcs negres de raça mallorquina i tan bona sobrassada sortia d'ells: la millor del món.

Actualment gairebé no s'empren ni màquines capoladores ni canyissos; potser qualcú encara en capoli o hi hagi qualche sequer, però seran molt pocs. En prou feines trobarfem mitja dotzena de cases o casetes de fora vila amb una dotzena de canyissos de sequer, quan temps enrera, a fora vila, per tot arreu hi havia sequers de figues amb almanco una cinquantena de canyissos d'albó exposats al sol.

I és que les figues, fins fa unes dècades foren un aliment important per al bestiar i les persones; se'n consumien moltes, eren la darrerria o les postres del dinar a més de menjar-se a qualsevol hora, ja que temps passat no hi havia abundància d'altres fruites, així com tampoc frigorífics per conservar-les (o si n'hi havia, per la pagesia no sabien que era) i amb les figues ben encistellades es pot disposar d'un fruita seca tot l'any.

Pel febrer de 1987, prop d'es Creuers hi havia aquestes típiques figueres d'hivern

Però ara les maneres de viure i de menjar de la pagesia sembla han canviat. Els pagesos fan poc cas de les figues. Excepte per allà on han pasturat ovelles, per tot arreu hi ha solades i les figueres molt abandonades, sense exsequellar i al voltant de la soca, romaguers, fanàs, olivardes, bordalls i altres herbes, fet evident que fa anys que no han cavat la llobada.

Allà on hi ha un cert interès en donar un fort impuls a les figues és a Lloret, poble en el qual els passats dies 14 i 15 de setembre se celebrà la feta del sequer en recordança d'altre temps, quan se celebraven balls acompanyats de guitarra i castanyetes o amb el so d'una gramola damunt l'era, exposició i degustació de tota casta de figues i elaborats, com pa de figa, massapà de figa, coca de figa, arrop de figa, suc de figa...

Amb motiu de tan popular festa —com venim fent des de fa uns quants d'anys, el baix firmant juntament amb un quants amics— el diumenge anàrem a visitar dita exposició, de la qual en romanguérem meravellats i admirats de la manera com es féu, tot tan ben exposat i amb tant de bon gust. Ens imaginàrem la molta feina que comporta anar de figuera en figuera a collir les figues millors; més difícil enguany per mor de les pluges. Malgrat el revesos del temps aconseguiren exposar més de quaranta varie-

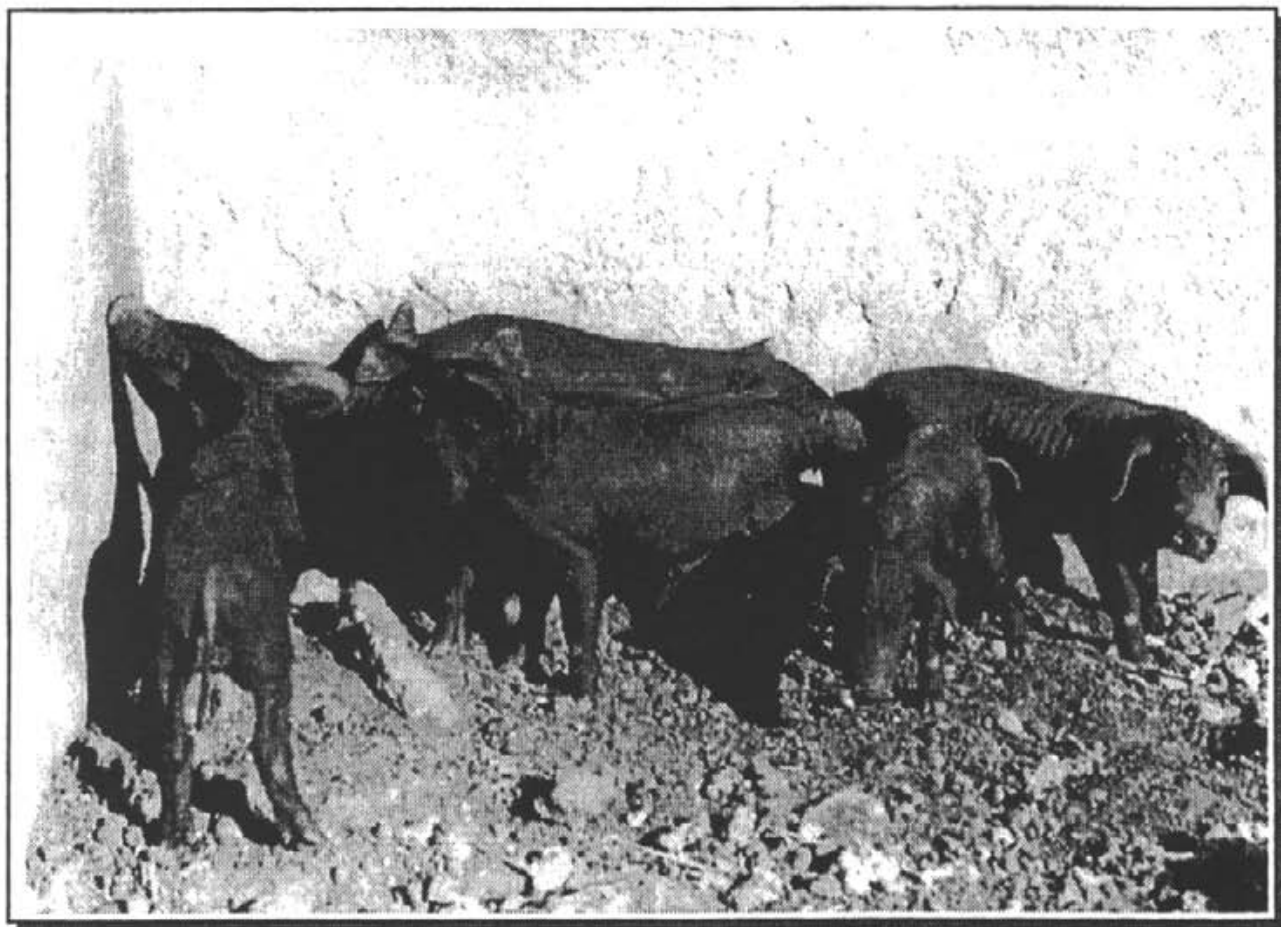
tats, totes amb una presentació que feien menjera.

Mentre estàvem veient tanta varietat de figues, ganxos, paners, coves, escalles, canyissos d'albó així com altres ormeigs que un temps empraven per recollir i assecar les figues, entràrem en conversa amb altres visitants i ens semblà que hi ha gent interessada en comercialitzar figues, ja que es venen a bon preu i les seques que hi ha a la venda són d'importació.

Tot i que en aquest simpàtic poble que és Lloret celebren des de fa anys tan popular festa, veig difícil tornar veure arreu, per fora vila, sequers i figueres. Figueres encara n'hi ha, però sols hi ha el 20% de les que hi havia fa una trentena d'anys, i no es veuen gaire plantacions noves. En quant a les figueres, les dones que en collien, aplegaven, aplanaven i feien acops i figues fornades, ja estan jubilades, i a les al-lotes joves les fan por el dragons per voler-se enfilar a les figueres, com tampoc les agrada gens agafar lletrada i picor collint figues.

Malgrat tot, pens que a Mallorca sempre hi haurà figueres i tal vegada es tornin fer molts de sequers. El cap i a la fi, es diu moltes vegades, no hi ha temps que no torni.

ESTAM D'ENHORABONA RECUPERAM LA PORCELLA NEGRA MALLORQUINA ALS MERCATS

Hem aconseguit que tothom pugui tornar a trobar l'apreciada porcella negra als mercats, ja sigui per a consum casolà o bé per engreixar. D'aquesta manera, entre tots ajudam a recuperar i millorar una **raça autòctona** en perill d'extinció i conservam el Medi Natural.

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

ibab

Institut de Recerca i Anàlisi de Balears S.A.

Antoni Garau «Prats» i Maria Ribas «Coixa»

Degut a una malaltia no esperaven poder arribar a les noces d'or

El matrimoni format per Antoni Garau Marimon «Prats» i Maria Ribas Gallard «Coixa» tengué lloc a Montuïri el dissabte de Sant Miquel (28 de setembre) de 1946. D'aquí que els darrers dies del mes passat hagin estat d'alegria, sobretot perquè fa uns anys, amb motiu d'una greu malaltia, no esperaven poder celebrar aquestes noces d'or.

La vida del marit ha estat bastant singular, per una sèrie de raons que a través d'ell hem sabut.

D'antuvi hem de dir que quan Antoni va néixer, el seu pare ja havia mort; per tant, no l'ha conegut. De nin, i tota vegada que a ca seva amb la mare es quedaren sis germans i una germana i dels quals ell era el més petit, ja el llogaren d'indieteret a Son Comelles, motiu per qual no pogué anar a escola i no sap lletre. Més envant va passar a Alcoraia i després a Can Ferrando. Aquí hi va romandre molt de temps i fou molt ben considerat, fins arribar al punt que les nines de don Joan li deien «en Toni nostre». Estant allà el pare de don Joan va comprar un cavall i en Toni, amb el cabriolé, moltes setmanes menava don Bartomeu jove a festejar a Garonda (una possessió de Lluçmajor).

En Toni encara recorda aquell dia que en el carrer Major, davant l'estany on hi havia en Jaume de Roqueta que feia de selleter, hi tenia el cavall enganxat. Es va treure les «cabeçades» i ell l'agafà

per damunt el nas i el dugué arrossegant fins a plaça. I com que aquell dia era el de les primeres comunions, hi havia molta gent i un home devora la casa de la vila el va aturar.

La parella es conegué en aquest temps que estava a Can Ferrando. La futura sogra li deia: «Ja tornes esser aquí, «Prats»? I ell li contestava: «Vos he de prendre sa fia». I amb aquestes entrava fins a dins la cuina. Però quan es posaren a festejar seriosament ja no hi va entrar més. Passaven molts de temps pel carrer i també pel passeig dels dissabtes i diumenges horabaixa. No entraven

molt en el pocs bars o cafès que hi havia. Era un temps d'escassetesa i la gent anava més alerta que ara en malgastar els doblers. En un principi que eren casats vivien en el carrer del Racó, però al poc temps canviaren de domicili.

Ella, na Maria, de nina freqüentava Ca ses Monges, i hi va anar molt de temps, fins que fou grandeta de 15 ò 20 anys. Darrerament hi emblanquinava, fregava i feia moltes feines. Durant molts de temps fou la persona de confiança de les monges i podien disposar d'ella per a molts de treballs com també per fer-li moltes comandes.

Festejaren dos anys. Es casaren a les 6 del matí amb el rector Gori i era dissabte. Però el dilluns tots dos ja anaven a fer feina.

Ell encara va estar molts d'anys llogat a Can Ferrando. I els darrers anys féu de picapedrer.

Durant la guerra civil va anar al front de l'Ebre, i per cert que allà, sortosament, es va lliurar de la mort, ja que en certa ocasió una bala li va travessar el capell de part a part i li féu dos forats.

No han tengut fills, però ella també era germana de set (quatre nins i tres nines).

Tots dos varen néixer a Montuïri. Ell el 8 de desembre de 1914 i ella el 8 de desembre de 1922. I que puguin viure molts d'anys plegats.

O. Arbona

música bar

Ca Na Poeta

Carrer Major núm. 7 • Telf. 64 65 29 • Montuïri

Pere Sampol Gayà, missioner

Morí als 40 anys al Perú després d'una vida d'ensenyament i d'apostolat missioner

Pere Sampol i Gayà va néixer a Montuïri el 6 de maig de 1882. Era fill de Pere Josep Sampol i de Maria Gayà, la qual descendia de Sant Joan.

Va ésser l'únic germà de Sebastiana Sampol Gayà "Guitza", de qui tan sols li sobrevisqué un fill: Gaspar Mas Sampol Gayà "Collet" el qual recorda com la seva mare guardava un retrat del seu germà missioner, que va morir al Perú, però el coneixia molt poc. Varen viure al número 36 del carrer de Palma, "Can Collet", i na Sebastiana va tenir sis fills: quatre nins i dues nines.

El pare de Pere Sampol feia de picapedrer i va morir molt jove, a una mina de Can Ferrando.

Un temps abans que Pere Sampol es decidís per entrar a la congregació de Missioners de Sant Vicenç de Paül va conèixer el pare Miquel Rubí Pocoví, CM. (1), 51 anys més vell que ell, i és molt possible que el seu exemple l'influenciàs en la seva vocació. Pel que hem trobat escrit, el pare Sampol era un home sant, fort com un gra d'all i amb un gran sentit de l'humor. Va estudiar a Madrid i va entrar el 5 de juliol de 1898, quan tenia 16 anys, a l'únic seminari que la Congregació tenia a Espanya, a Madrid, com també perquè tot el país sols era una província de dita Congregació.

Ara bé, 4 anys després, el 1902 i per raons lingüístiques, a Espanya es va constituir una altra província, a Barcelona. A això molt aviat ho va entendre el pare Sampol. Deixà Madrid i vengué a Catalunya, concretament a Solsona, on hi va acabar la carrera als 26 anys. Era el 21 de setembre de 1908, quan ja feia un any que havia mort a Mèxic el pare Rubí.

Aleshores el pare Sampol fou destinat a la formació del seminaristes, i als 14 anys de vida sacerdotal ja havia viscut a vuit cases; va córrer mig món i quan va retornar a Espanya va canviar de destinació acompanyant els estudiants.

La política a nivell nacional i mundial els feia canviar de casa contínuament i el temps que fou al Perú la necessitat també ho exigia.

A primers d'agost de 1914 va esclatar la primera Guerra Europea i poc temps

El pare Pere Sampol Gayà

després, era el 3 de setembre següent, el pare Sampol fou destinat a Amèrica juntament amb altres 5 missioners, dels quals, alguns, com el nostre ressenyat, ja no tornaren mai més.

Abans d'arribar al seu destí -Puno (Perú)- l'expedició s'aturà a l'Havana i allà el pare Sampol fou destinat als EE.UU. per residir-hi una temporada fins a dominar l'ús de l'anglès, assignatura necessària en tota Amèrica. Des de l'octubre del 1914 fins al maig de 1916 va romandre a Nordamèrica. Després va partir cap a Perú ja coneixent amb tota perfecció la llengua anglesa i en disposició d'esser un competent professor. Encara arribà a temps per fer-se càrrec de l'assignatura, on va tenir molts d'alumnes. Va ensenyar un curs, ja que es va trobar un seminari amb molts de problemes d'ideologia i gelosia. Tant era així que l'any 1917 el pare Sampol, juntament amb el pare Joan Serra del Pont d'Inca, els quals no estaven disposats a gastar energies missioneres amb discursos inútils, inauguraren de ple el seu ministeri entre l'element indígena o indi -del qual n'havien après la llengua- essent nomenats rectors de Pitxocani i Pussi respectivament, a una jornada curta de Puno. Semblaven tenir vocació especial per aquest ministeri, el qual, no obstant, importa sacrificis que no pot fer-se'n adequada idea, sinó el que en té personal experiència.

Més envant fou enviat a Ayacucho on el bisbe li va encarregar la parròquia de

Licary, vila relativament important, cap de partit, situada a una mena de vall a tres jornades d'Ayacucho i poblada de blancs, indis i mestissos, les últimes classes en gran majoria. Aquí hi va exercir un any son apostòlic ministeri amb gran satisfacció tant per la gent de poble com del bon prelat que estava contentísim dels seus Paüls (com deia ell).

Al cap d'aquest temps el bisbe determinà utilitzar els seus serveis apostòlics a l'extensa regió de Chincheros, vila distant unes 20 jornades d'Ayacucho i altres tantes de Cuzco, les dues ciutats importants més pròximes.

Durant aquests dos anys el pare Sampol es va cuidar d'algunes parròquies d'aquell extens país. Va haver de fer molts de trasllats, però durant un d'aquests viatges, que coincidí en plena època de pluges, arrellegà sens dubte el germen del tifus. A l'arribada al centre de la missió, a Vinyac, se li desenrotllava i declarava manifestment fins a morir-ne víctima els primers dies de març de 1922.

Es pot afirmar que Pere Sampol finà a la meitat de la seva carrera -40 anys no complets-, deixant un singular exemple de menyspreu de les comoditats de la vida, de resistència als treballs del seu ministeri i de sacrifici que arribà fins a la pròpia vida. Però el designis del Cel són inexcrutables i Déu s'acomentà amb la bona voluntat del nostre incansable missioner, que ara més que mai es preparava per treballar amb delit en la missió que se li acabava d'assenyalar i on podia permetre's una estabilitat més duradera, juntament amb una vida més reposada.

Per tot això podem considerar el pare Sampol i els altres missioners que l'acompanyaven con "ardits soldats de les missions i de les missions típiques, és a dir, extra-europees, llunyanes, difícils, de clima extremat, entre homes d'imperfecta civilització i de llengua i costums totalment distints. Pot ser en millors circumstàncies haguessin encara donat més de sí, especialment el P. Sampol" (2)

Joan Amengual Jaume

1) Bona Pau publicà la seva "petjada" al n° 434. Abril de 1989.

2) La majoria d'aquestes notes són extretes de *Germanor* 1923-24, pàg. 168 i ss.

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Amb bicicleta

Els dos protagonistes d'aquesta foto es mostraven molt satisfets fa cinquanta anys, quan s'aturaren en mig de plaça per retratar-los. Era el 1946 i ells tenien 13 anys. Són en Sion Arbona "Quelet" i en Tòfol Cerdà "Llevor". El curiós del cas és que la bicicleta, sobre la qual hi munta en Tòfol, no era seva, sinó d'en Sion. Per cert, que quan el pare d'en Tòfol veié aquesta foto, el va renyar, perquè fumava. En aquesta instantània encara es destria l'antiga casa de la vila i el començament del carrer Major.

Records d'infantesa

"Ous o colomins"

En aquell temps és molt possible que els nins i al·lots encara fossin més nerviosos i impacients que els d'ara, ja que moltes vegades rebien freqüents renyades i càstigs dels seus pares. Però quan les malifetes es cometien a plaça o pels carrers cèntrics eren els municipals els qui havien de posar ordre; a les bones o a les males.

Em contava en Joan "Porrerenc" –el qui després, en dues ocasions, va esser batle de Montuïri– que certa vegada –era entre el 1925 i 1930– ell i tres o quatre al·lots més, de la seva colla, tengueren l'ocurrència d'anar un dia horabaixa del tot a la casa de la vila i d'allà treure una escala molt llarga que hi havia.

I així ho feren. Sense demanar permís a ningú tragueren dita escala i la recolzaren al pi gros i tort per enfilar-s'hi i poder arribar al niu de mèrlera o de puput i comprovar si dedins hi havia ous o colomins.

Però mentre estaven començant aquesta endemesa es presentà el municipal tot cregut que volien fer algun disbarat. No els va pegar, però sí passaren com a detinguts, i al dia següent se'ls endugueren a Manacor i els presentaren davant el jutge de primera instància, el qual preguntà al municipal per què li duia aquells al·lots si sols havien tret l'escala.

– Com sabeu vosaltres –preguntà al jutge al municipal– si volien fer una

grosseria si no l'han feta?

– Se'n volien dur un quadre de n'Azaña –contestà–.

– Feren la grosseria?

– No, però la volien fer –digué el municipal–.

Després preguntà als joves:

– I vosaltres que deis?

– Hi havia un niu d'òliba o de mussol damunt el pi –en aquell temps se'n sentien cantar molts– i volíem saber si tenien ous o colomins.

El jutge, molestat perquè es creia que es volien riure d'ell, els engegà tot enfadat.

– Fora d'aquí.

Tornaren tots capficats, cap a la vila, sense cap càstig. Però pel poble se'n parlà molt durant algunes setmanes.

Pere Sampol Cerdà

El segon premi del V Concurs Literari de Conte Curt

Això era i no era...

El dia que el varen enterrar el sol no va sortir. Va fer un dia gris; just trencar l'alba l'horitzó dibuixava els tons cendrosos i violacis, com de morats al cos humà. El gregal bufava amenaçador. La vetlla ja havia donat senyals clars: la posta de sol fou precedida de raigs horitzontals de foc i cendra, acompanyada d'un silenci eixordador, d'una calma profundament estèril. Els aucells presentien la tragèdia: volaven sense to ni so, cercaven un suposat refugi que els protegís no sabien ben bé de què. Tots els fets eren rampellades minúscules que no donaven temps a una fixació momentània. Plovisquejava lleugerament quan l'enterraren. El vent, a cops d'atzagaies, brunzia entre els xipressos altívols i somnàmbuls; llur ombra s'estenia llarga i pesada com la caixa que acabaven de col·locar dins la fossa, obscura i humida.

"Això era i no era, bon viatge faci la cadenera, per tu un aumut i per jo una barcella. Una vegada hi havia un castell on vivien un rei, una reina i les seves dues filles. Però vet aquí que un dia..." Aquestes paraules sempre em varen encisar; em transportaven a un lloc màgic on només jo era el protagonista. Jo era el vuitè missatge que salvava en Juanet i que, a més a més, em casava amb la filla del rei; jo i només jo era qui salvava n'Estel d'Or de la malvada Juanota i sa maleïda mare, i qui em casava amb ella; jo era en Juanet, servicient i bonal·lotó, que va llevar d'enmig els nou lladres gegantins. Estirava el dia tot quant podia abans que els ulls, plens d'uns estranys granets d'arena, em feien tombar el coll damunt el genoll del rondallaire. Per a mi només existien aquestes paraules encantades dels vespres i de les nits farcides de fresses misterioses i brogits llunyans en l'obscuritat. Em vaig crear el meu món meravellós i fantàstic on cap altra persona hi tenia cabuda, el vaig tancar hermèticament i jo a dintre: això i només això va ser la causa de la meua tràgica perdició.

Hi eren tots. No hi mancava ningú. A la sala gran tothom comentava la feta, en veu baixa i xiuxiuejant, com temerosos que qualche esperit els sobtàs amb la

paraula a la boca. La casa era gran i només la remor del gregal torbava la pau immensa d'aquell reclud. L'amor i la mort, el foc i l'aigua, el negre i el blanc; per què els extrems atreuen afinitats tan llunyanes? Havia passat a les cinc de la matinada, a les cinc en punt. El rei era un monarca absolut i en Juanet no podia salvar princeses tal com s'havia imaginat. Però aquella seqüència de la sala plena de gent endolada la recordava d'algun altre lloc. L'havia llegida en una novel·la? En un conte? L'havia vista en una pel·lícula? L'havia foragitada d'algun somni? Una mort estranya, un lloc singular, un entorn anormal, un temps massa indefinit.

-L'ha mort un de la seva pròpia sang.

-Ai, mare de Déu, això no pot ser!

-Diuen que ja és a presili. Jo no l'he vist per aquí. No veus quina cara que fan?

-I quina cara vols que facin? Tothom l'estimava, no tenia enemics, ningú no s'ho esperava. Posa'm un poc més de cafè i acostem aquelles galetes.

M'agrada veure els funerals. Com també imaginar l'alegria boja de dos enamorats. M'agrada observar les cares de tota la gent que refusa mirar-te fit a fit, que abaixa els ulls i et posa la mà al damunt, que murmureja mai no he sabut què per expressar un suposat condol. M'agrada veure reflectida la perversitat en les faccions que agombolen cada un dels gestos.

-Què hi fa aquesta gent aquí?

-"Enguany és l'any tirurany, quatre cuixes ne fan sis i qui ho ha vist no ho tornarà a veure".

Jo em vaig casar amb la filla del Sol i de la Lluna; i fou a mi a qui enterraren per la flor romania; i també era jo qui feia tallar els braços de la comtessa tot enviant-li cartes falsejades; jo era en Pere de la Bona Roba que deixà morir ofegats tots els de la justícia; el geperut que se'n fotia del gegantàs; l'hereu de la corona que sap humiliar-se davant son pare. Jo no vaig tenir infantesa, no la record gens ni mica; darrera meu només hi trob l'esbalaïdor passat d'un no-res que mai no ha estat meu. No em puc imaginar cap present, no el sent. Torna

una altra vegada el color negre, las, flonjo, fonedís, i em transporta, com sempre, a les mateixes vivències que em fan ser qui sóc i com sóc.

Si és veritat que el desig és la meitat de la vida, la indiferència és la meitat de la mort. Sentir-se al marge de l'esdevenir quotidià és quelcom inabastable per l'enteniment humà. L'enterraren l'endemà. Ningú no en podia donar passada:

-Sabem on som nats, però no sabem on hem de morir.

-Sí, però ditxós aquell que pot morir al llit.

-Ai! tal la vida tal la mort.

-No jutgis tan severament, saps que la mort no perdona ningú.

-No som res en aquest món i, a més, casa composta mort a la porta.

La brusquina empapava tots els cossos; el vent enlairava mocadors i cabells. Només el xiuxiueig del darrera torbava la tensa calma de la comitiva fúnebre. Un celistret ben recolat que penetrava fins al moll dels ossos enterbolia l'oïda.

La lluna sempre ha exercit sobre tot el que m'envolta un estrany influx. Jo veia en la seva superfície uns ulls, un nas, una boca; però també, moltes vegades, el conjunt de foscors i clarianes em feien arribar la imatge d'un home penjat, castigat per haver robat i per haver jurat en fals que no ho havia fet. En les nits de lluna plena tenia por de sortir; veia en aquella taca blanca un ull de plata atent a tots els moviments que jo feia, amb l'esguard amenaçador. "La lluna, la pruna / vestida de dol, / sa mare la crida, / son pare no ho vol".

-Mare, per què no cau la lluna?

-Està lligada amb un filet.

Mai no la vaig creure. Qui l'havia fermada? Com hi va pujar? Què es deia d'un que demanava la lluna? No, la lluna només era anomenada de passada, sense pensar directament en ella. En lluna nova sembràvem tot allò que feia el fruit damunt la terra; si feien el fruit subterrani les conràvem en lluna vella. Fèiem les matances en lluna nova i pronosticàvem el temps segons l'aspecte de la lluna: si portava un rotlle de celstia ben rodó era senyal de pluja, si el rotlle estava esportellat era senyal de vent; la lluna blava era senyal de pluja, la vermella vent, i si era blanca indicava bon temps. Aquell vespre -jo la vaig veure bé-, hi havia lluna amb estrella: era se-

nyal de mal temps. No, a mi no m'agradava la lluna, mai no em va caure a l'ull, i aquell vespre hi vaig descarregar tot l'odi que arrossegava des de feia massa temps; sé ben cert que ella, femenina com la serp, ho va agombolar tot, perquè succeís tal com ella ho havia planejat. Almenys sempre ho he vist així.

Diuen que hi havia una vegada un home que endevinava el seu futur, i va encertar el dia i l'hora de la seva mort. Ho va preparar tot per aquell dia assenyalat: es va acomiadar d'amics i coneguts, de dona i fills. Damunt el llit va demanar d'on bufava el vent. Quan li digueren que bufava el mestral, aquest vent sec i violent, tan terrible per als pagesos i per als pescadors, tombà el coll per sempre més.

La caixa féu un renou que martellejà els cossos dels presents quan arribà al trespol humit: la corda que l'aguantava relliscà de les mans tremoloses que l'abaixaven i la caixa s'obrí d'un costat. En un moviment instintiu tots els presents es taparen els ulls i, tot seguit, totes les mirades cercaven una persona. On era? Com era possible que ell no hi fos? La suor baixava galtes avall amb les gotes de la pluja. Tothom va romandre quiet, com estàtues de sal. Els xipressos, amenaçadors, insolents, s'atrevien a pertorbar aquella immobilitat.

Jo no sé el temps que va passar, que ha passat. *El grau de la lentitud és directament proporcional a la intensitat de la memòria i el grau de la velocitat és directament proporcional a la intensitat de l'oblit.* Record que les imatges passaven com per una càmera que deturava tots els moviments i els accionava intermitentment. Jo era en Bernadet, traït pel seu pare i lliurat al **Castell d'iràs i no tornaràs**, que va escorxar na Fadeta en mil bocins i els va tirar a l'aigua; jo era, ai!, en Juanet de la llampria meravellosa, traït per l'oncle. Sí, jo la vaig veure, la caixa del mort, penjat per un cordell i enganxat pel qui em va baixar: era de la meva mateixa sang i em va prendre el que més estimava. No hi podia tornar a baixar, em volien enganxar una altra vegada fent-m'hi baixar. Per això ningú no em va veure, per això aquella imatge va romandre quieta per sempre més. Ell m'havia empenyorat tot aquest món meravellós, de somni, i jo no vaig saber fer-ne un viarany paral·lel a la meva vida; el corrent era només un,

APRENENTS DE COSIDORA (1924)

Esbart d'al·lotes montuïreres que l'any 1924 anaven a "Ca sa mestressa de Mianes" a aprendre de cosir. A totes elles se les veu amb una troça de fil penjada pel coll, excepte la mestra. Aleshores totes les aprenents eren fadrines. Igualment observem com encara totes, excepte la Magdalena "Queló", anaven vestides de pagesa. Les cinc que estan dretes, d'esquerra a dreta són: n'Àngela "Pastora", na Maria "Pujola", na "Cuca", una de Son Company que era de Sant Joan, i na Francisca Cucuïna. Les quatre que seuen són: na "Sollerica", na Magdalena "Queló" (la més jove, quan sols tenia 13 anys), na Teresa des forn, casada amb en "Perull" i na Joana Aina (sa mestressa de Mianes).

com el seu final tràgic. Jo em sentia traït -endut per allò que qui mal no fa mal no pensa- com en Juanet carnisser, pel pare ric de na Catalina; jo era en Joan, el germà pobre d'en Toni, carregat d'al·lotons, a qui la cunyada envià a infern per no veure'm mai més, amb la comminació del meu propi germà...

Era dematinada. El sol agostenc guaitava amenaçador pel llevant. Quan m'aixecava un calfred em clivellà l'espinada: aquell vespre sí que havia dormit amb els talons darrera! No recordava res; només una sensació d'amargor em resseguí la boca extremadament seca. Amb la jornada que m'esperava no tenia temps de manllevar cap instant per als romanços o als contes: això ja només queda per als somnis i ja s'encarrega la realitat d'esborrar-los just que baixis el primer peu del llit. Avui, però, ara mateix, no sé per què ni per quin motiu me n'he recordat de tot: crec que s'ha produït el miracle!

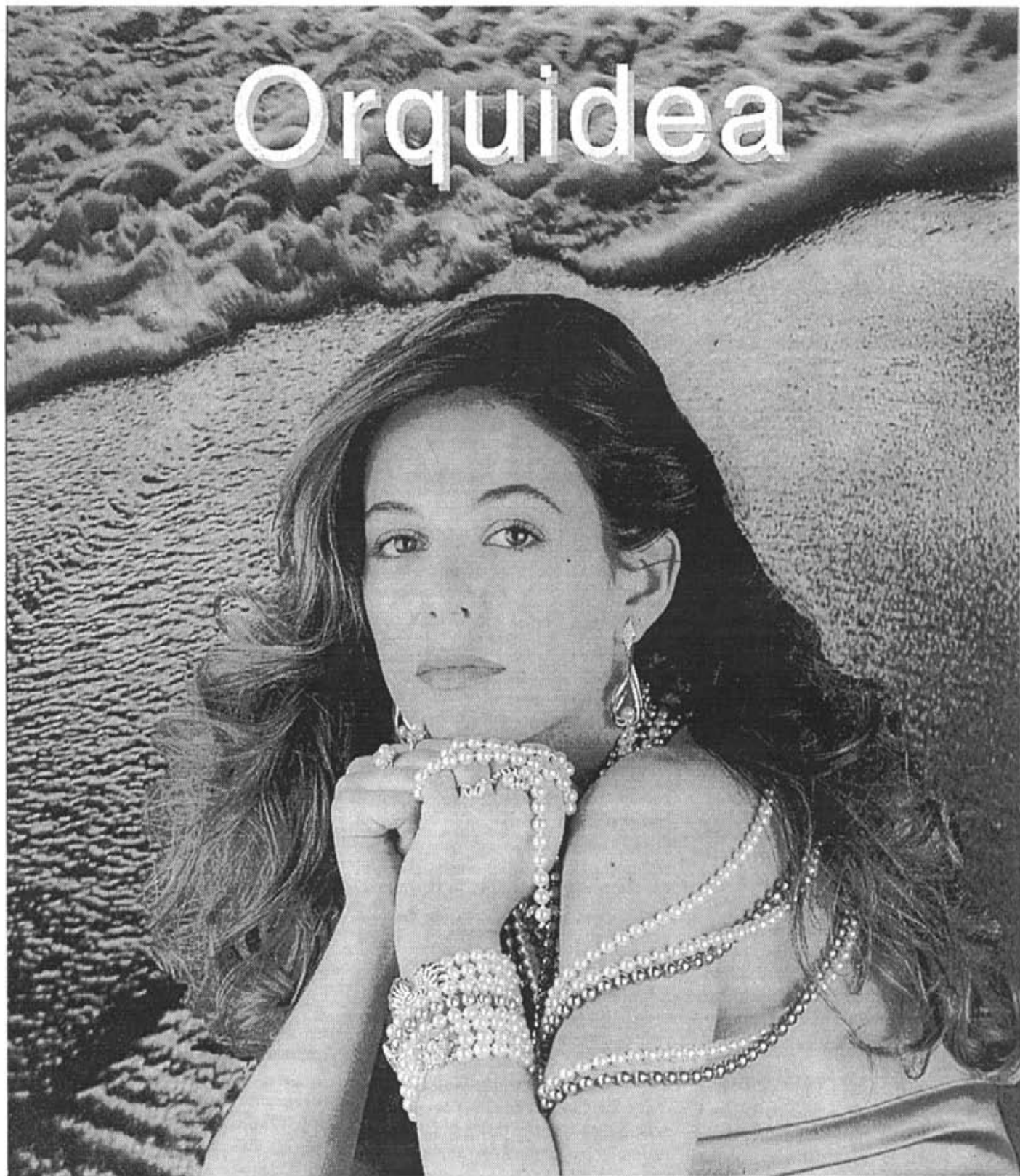
Això era i no era, si era bé i si no també, i heu de creure i pensar i pensar i creure que tot el que heu llegit és, en

veritat, allò que no és. Heu patit *la irrupció de l'inadmissible al cor de la inalterable legalitat diària, però no una substitució total de la realitat; el fantàstic és només la ruptura de l'ordre i la superposició del nou ordre a l'ordre que se'n diu "racional"*. Tots els herois, les proeses, els fets fantàstics minven amb la mateixa proporció que el cos i el cor creix. Però sempre roman l'esperança que s'esdevingui el miracle de tornar a retrobar allò que un dia conformà la nostra joventut; si això succeeix ja no ho tornarem a perdre mai més i serà el segell inesborrable que ens farà reviure tots els Joanets, les fades, les bruixes, els gegants amb qui, tanmateix, sempre havíem somniat.

Vet aquí un gos,
vet aquí un ca,
i aquest conte ja s'ha acabat.

Vet aquí un ca,
vet aquí un gos,
i aquest conte
ja s'ha fos.

Orquidea

Perlas
Orquidea®

Joan Pocoví Oliver, vicepresident del CE Montuïri

"El Montuïri ha de tornar ser el líder de la comarca"

El diàleg va esdevenir fàcil. No havíem preparat moltes preguntes, gairebé dues o tres n'havíem pensades pel camí. L'entrevista va caminar tota sola. Joan Pocoví Oliver, vicepresident del CE Montuïri va xerrar àmpliament. Bastava insinuar un tema i les paraules se succeïen una rera altra com si estirassis el fil de la troca. En Joan Pocoví viu el futbol, l'entén i l'estima.

- Quins objectius vos heu proposat la directiva del CE Montuïri aquesta temporada?

- Volem crear il·lusió al poble i a l'afició. El nostre lloc no és la I regional, és més amunt. La idea és que un poble de dos mil habitants tenguí una bona imatge cap als altres pobles i ser el líder dins la comarca, fet que ja ha succeït. Per això, cal fer molta feina, lluitar amb el futbol base. Ara bé, per jugar a la categoria que l'afició vol, el jugador ha de reunir unes característiques determinades. A altres pobles, només un dos per cent del cens va al futbol. Aquí un quinze per cent. Cada diumenge som de 200 a 300 persones, entre socis, aficionats, directius i jugadors.

Joan comenta que "des de l'època d'en Mosquera ençà no conec cap localitat de dos mil habitants que hagi disposat sempre d'equips a totes les categories del futbol base. Tocaria ser un símbol d'orgull per al poble -cosa que no passa als veïnats- que jugadors com Fullana, Gomila i Rafel Alcover i, abans Sampol i Verger, hagin fugit a equips de III divisió. És prova que la pedrera funciona. Una família vol que un fill o filla destaquin més enllà de Montuïri, se n'alegren. Per això, que Montuïri fos conegut molt lluny quan va jugar la lligueta d'ascens a II divisió-B va ser un fet històric i d'orgull per a tots.

- Parlem un poc més del futbol base. No tots els joves que als deu anys acaben l'edat juvenil poden ser titulars amb el primer equip.

- Una gran labor social és no deixar el futbol base. Crec que hi ha pocs pobles que el fomentin tant com Montuïri. Josep Maria Munar és una persona que fa una feina i una tasca molt important. Ara bé, si als deu anys un juga-

dor no pot actuar amb normalitat a I regional o I preferent, s'ha de procurar que ho faci a III regional amb un segon equip del CE Montuïri o un de veïnat. Enguany acaben molts de juvenils i seria molt bo i necessari comptar amb un equip de III regional. Farem tot el possible perquè així sigui a la propera temporada, o per tenir un club filial a un poble de prop. Jo em deman, per quin motiu els qui juguen a Sant Joan no han promogut un equip de III regional a Montuïri?. És una incògnita que m'agradaria aclarir.

- Hem d'oblidar-nos de la III divisió?

- Si podem romandre a III divisió un o dos anys, benfíssim. S'ha d'intentar i s'ha d'estar preparats per aguantar la categoria.. Així i tot, crec que el nostre lloc és la I preferent. Enllaçant aquesta pregunta amb l'anterior, puc dir si els grans van bé, els més petits s'animen. Si van malament, és com un castell de cartes que s'esboca i s'esboca tot. Hem de tenir les idees clares, Jo les hi tenc. Són dotze els montuïrers i vuit els de fora. Ens han faltat Juanjo, Roig i Jaume Mas. Contàvem amb ells. Haguessin estat quinze els montuïrers fixats.

- Els de fora lleven un lloc als montuïrers.

- Els externs han d'equilibrar la balança. Han de ser millors que els d'aquí. Per a la directiva és una satisfacció que futbolistes de la qualitat dels vuit forans hagin volgut venir a Montuïri.

"Volem crear il·lusió al poble i a l'afició"

"El pressupost del club és de 4 milions de pessetes"

"A la plantilla de I Preferent hi ha vint jugadors, dotze de la vila i vuit de fora"

"Peguera i Santa Ponça, en primer lloc, i S'Horta, en segon, seran el més directes rivals"

- Si no pujam, quedarem decebuts?

- L'objectiu és ascendir. Com a mínim en pujarà un perquè va en relació als equips de Mallorca de I Preferent que passen a III divisió i sempre hi haurà el campió de Mallorca de I Preferent. Ara bé, poden ser dos o tres o més.

- Tornaran els jugadors montuïrers que militen a III divisió?

- Volem que Tomeu Fullana, Mateu Gomila i Rafel Alcover vinguin a Montuïri. L'afició ha respost i ha demostrat que vol futbol i que vol aquests jugadors a casa seva. Montuïrers han anat a veure el Ferriolenc, Balears i abans el Mallorca per veure els montuïrers. Abans va passar amb el Porreres.

- Quins equips qualifiques com a més directes rivals?

- Encara és prest per pronosticar quins equips seran els capdavanters. Ara com ara diria que, en primer lloc, Peguera i Santa Ponça, i en segon terme, S'Horta, seran els més directes rivals. No crec que ni Algaida ni Santa Eugènia tinguin opcions per ascendir. La I regional és més difícil que la I Preferent. A I regional no hi ha conjunció entre força i qualitat, el joc és més destructiu, resulta difícil estar dins el camp. Un equip amb classe troba molts d'entrebanes per posar en pràctica el seu nivell. El Montuïri a I Preferent no tendria problemes per estar dins els tres primers.

- És difícil portar un club de futbol?

- Els qui duen el futbol han de ser futbolers. Se n'han d'entendre. Fa molts

(Continua a la pàgina següent)

(Ve de la pàgina anterior)

d'anys que estic dins el futbol. Vaig començar amb en Mosquera que era una gran persona, vaig seguir amb Joan Verger Jaume, Joan Ramonell i ara, amb Pere Canyelles. L'any passat no vaig estar dins el grup de dirigents. Volien una altra fórmula, però pens que no era l'adequada.

- El pressupost sembla elevat.

- El pressupost és de quatre milions de pessetes, més o manco com l'any passat. Inclou l'apartat referent als equips base que costaran unes 400.000 pessetes.

Vàrem mantenir la xerrada amb Joan Pocoví dies abans que Joan Antoni Ramonell renunciés a ser candidat a la presidència de la Federació Balear de Futbol. Que el lector analitzi les paraules de Joan Pocoví i en faci un comentari de text: "Borràs és amic meu. No podia anar en contra d'ell ni en contra del batle. No sé jugar a dues cartes. M'he mantingut al marge. Pens que Ramonell no hi té res a fer com a conseqüència de ser Director General de Transports. He treballat vuit anys amb Borràs. M'ha reclamat moltes vegades, ahir va ser el darrer dia. Ara bé, sempre he salvaguardat el Montuïri, el meu poble ha d'estar sempre per damunt de tot. A Joan Ramonell li sobra el tema. La candidatura de Ramonell ha influït en els arbitratges del Torneig de la Llum. Borràs, que pots estar segur, aprecia el Montuïri, no en va tenir cap culpa que no enviassin líniers a la inauguració ni a les finals, ni tampoc que els àrbitres cobrassin. Varen ser beneïtures.

Plantilla del Montuïri de I regional de l'actual temporada 96-97

- El dia del partit contra el Verge de Lluc vaig pensar que el Montuïri pot caure en la prepotència, ho veus així, tu?

- Hem d'anar amb esment amb la prepotència. Els jugadors saben que no poden anar com a "vedets" ni que seran campions sense baixar de l'autocar. Estan avisats. Per fer-nos bons, hem de lluitar més.

- En aquests món, no tots feim el gust de tothom, quina resposta tens per als possible membres

Alamansa, màxim golejador de I Preferent de la temporada 95-96 rebé el trofeu "Mosquera"

de l'oposició?

- A les crítiques, que pugui haver-hi, els contestaria que s'ha provat de fer un equip de tota manera. Les dues-centes persones que van al camp cada diumenge es mereixen un bon equip. Si algú té idees millors, que les posi damunt la taula i si són millors que les nostres, no hi ha cap problema perquè tiri endavant. Recordem, però, que el Montuïri va fer història, el poble va arribar més enllà de les nostres fronteres. Un directiu ha de callar i mirar i a les juntes exposar els que passa. No podem criticar ningú. A Montuïri hi ha gent molt vàlida per tirar endavant en molts de camps diferents. Els qui critiquen darrera són pocs. Si tots aportam alguna cosa, el que puguem, anirem endavant. No interessa només la col·laboració econòmica, sinó també, una paraula de coratge.

Gabriel Gomila

idiomas
blazek

C/ Llinàs, 2 (Marqués de
la Cenia) - Palma
Telf. 45 72 60
FAX 28 46 74

Anglès - Alemany
Rus - Polac
Castellà - Català

Professors Nadius - Mini-grups

Les plantilles dels equips de futbol base

FUTBOL-7 BENJAMÍ

Jugadors (11)

Andreu Amengual, Bartomeu Arbona Fornés, Joan Gabriel Coll Estarelles, Miquel Francesc Fullana Ginard, Francesc Jiménez Seguí, Joan Mairata Bauzá, Miquel Mayol Arbona, Miquel Antoni Miralles Martorell, Llorenç Nicolau Mayol, Bartomeu Palou Garau, Jaume Tous Verger, Miquel

Entrenadors

Fullana Ginard, Tomeu Munar Miralles, Guillem

Delegats

Estarelles Pizà, Conxa Nicolau Garcias, Bartomeu

FUTBOL-7 ALEVÍ

Jugadors (13)

Darder Muxi, Jaume Ferrer Gomila, Gabriel Jaume Fornés Truyols, Joan Ginard Fiol, Francesc Lladó Trobat, Joan Pere Mas Rigo, Francesc Mayol Arbona, Gabriel Mesquida Llinàs, Francesc Xavier Ortiz Tinoco, Raül Palou Garau, Pere Ramis Verger, Francesc Ramonell Miralles, Albert Vidal González, Sergi

Entrenadors

Alcover Amengual, Rafel Verger Rossinyol, Tomeu

Delegats

Ferrer Arbona, Guillem Ramis Bibiloni, Francesc

INFANTILS

Jugadors (20)

Alcover Mayol, Antoni Amengual Marimón, Miquel Joan Canyelles Salvà, Miquel Fernández Munar, Francesc Galmés Rosselló, Andreu Gelabert Ferrer, Miquel Jaume Garí, Miquel Joan Marcos Cabrera, Francesc Xavier Marcos Cabrera, Marc Martorell Sansó, Joan Mayol Amengual, Jordi

El primer gol de la temporada, en Es Revolt. Fou aconseguit per Tomeu Verger, de falta

Nicolau Mayol, Rafel Ortiz Tinoco, Daniel Pajon Mayol, Bernat David Pinteño Massanet, David Pomar Relucio, Pere Pau Sansó Estrany, Jaume Valentín Arbona, Antoni Miquel Verger Rufian, Joan David Vidal González, Antoni

Entrenadors

Bauçà Rigo, Llorenç Miralles Rossinyol, Rafel

Delegats

Sebastià Alcover Amengual Jaume Martorell Fullana

CADETS

Jugadors (17)

Bayón Fiol, Daniel Febrer Mayol, Pere Gayà Rotger, Antoni González Bordas, Hernan Marcos Cabrera, Josep Miquel Mas Tugores, Josep Maria

Mates, Bartomeu Mateu Sampol, Joan Gabriel Mercadal, Miquel Miralles Marimon, Joan Mulet Garau, Josep Antoni Oliver Manera, Jordi Ramonell Miralles, Joan Antoni Ribes Mayol, Antoni Sampol Ribes, Vicenç Tous Verger, Cristòfol Verger Mudoy, Bartomeu

Entrenadors

Alcover Melià, Jaume Ferrer Ribes, Bartomeu

Delegats:

Bayón Janer, Josep Miralles Manera, Miquel

A la relació de jugadors juvenils que vàrem publicar el mes passat, s'hi ha afegit Miquel Gili, jove de Lloret que acaba de fitxar pel club.

Biel Gomila

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Tejedores, 34 (Pasaje)

Tifs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11

Pol. Son Castelló

07009 Palma de Mallorca

"Com hem de celebrar la nostra fe", tema del Sínode per aquest curs

Vetla de Lluç

Dia 5 d'Octubre tindrà lloc la celebració de la vetla de Lluç per a tots els jo-

ves a partir dels 16 anys. Per a informació, a la rectoria.

Sínodo

Torna a començar el curs i enguany amb la segona ponència del Sínode que versarà sobre "el celebrar" els misteris de Jesús. Serà dia 9 a les 20'30 h. a la parròquia de la Mare de Déu dels Dolors (Manacor).

Catequesi infantil

Dimecres dia 16 d'octubre a les 17'15 h. a la rectoria començarà la catequesi per a infants (de 2^m a 5^a), i continuarà setmanalment.

Formació cristiana per a tots

Essent que enguany el Sínode parlarà de com hem de celebrar la nostra fe, hem pensat que els temes de formació d'aquest curs girin entorn als sagraments. Per aquest motiu els proper dia 16 d'octubre a les 21'30 h. a la rectoria

d'Algaida tindrà la primera xerrada sobre el primer sagrament que varem rebre: el baptisme. L'exposició del tema anirà a càrrec de Mn. Sebastià Salom, vicari episcopal de la nostra zona.

Procés de fe per a joves

Començarà dia 16 d'octubre i continuarà setmanalment.

DOMUND

"Set de Déu, fam de pa"

Amb aquest lema, el proper dia 20 se celebrarà el dia del DOMUND. És la jornada per recordar el treball i la labor cristiana que fan els missioners en tot el món. La col·lecta d'aquest diumenge anirà destinada per ajudar les missions.

Celebració de la reconciliació

Amb motiu de preparar-nos per a la festa de Tots Sants, tindrà una celebració sobre el sagrament de la reconciliació. Serà divendres dia 25 a les 20 h.

Com hauria de ser una parròquia avui

- Una veritable comunitat de fe, esperança i amor, **una comunitat viva** de persones creients en Jesús que es reuneixen per escoltar juntes la Paraula de Déu, per deixar-se interpel·lar per ella, per ajudar-se a comprendre les seves exigències i per comprometre's mútuament a ser testimonis feels d'aquesta mateixa Paraula enmig del món d'avui.

- Una "comunitat de comunitats" que **fomenti i enforstesqui** els petits grups cristians de base que intenten dur un autèntic estil evangèlic de vida.

- Una comunitat que **potenciï** al màxim la catequesi d'adults, entesa aquesta com un aprofundiment i una vivència (comunitària, compromesa i comunicativa) de la fe en Jesús de Nazaret.

- Una comunitat que **promogui** decididament els moviments apostòlics especialitzats, com a mitjans evangelitzadors dels diversos ambients i col·lectius humans.

- Una comunitat que **sàpiga renovar** constantment els seus mètodes pastorals (ni els d'ahir són inamovibles ni els d'avui, definitius) i empri un llenguatge nou, adient i intel·ligible per a l'home actual.

- Una comunitat que **sàpiga despertar** entre els seus membres un nou estil de vida cristiana: adult, corresponsable, encarnat i compromès per fidelitat a l'Evangeli i al poble.

- Una comunitat que, en una societat cada dia més canviant i mòbil, secularitzada i pluralista, es mantengui **oberta** al diàleg amb el món, a l'autocrítica i al replantejament constant de les seves estructures pastorals.

- Una comunitat que dugui a terme una pastoral **realista, clara i incisiva**, tenint sempre molt en compte la realitat circumdant, la personalització de la fe dels creients i la transformació dels ambients.

- Una comunitat que **s'obri al poble** al qual serveix i s'hi arrelli i encarni profundament, coneixent, valorant i promovent la seva idiosincràsia, història, cultura i tradició; que **assumesqui** amb fermesa la seva identitat i els seus valors, que adopti una **actitud crítica** respecte als seus contravalors i que **promogui** en tot moment la seva "consciència de poble".

- Una comunitat que sigui un **signe d'esperança i d'alegria** en un temps com el nostre, on el desencant, el desànim, la monotonia, l'avorriment i la rutina semblen ofegar tantes coses; i finalment i sobretot, que **sàpiga celebrar els seus sagraments**, i d'una manera especial en l'Eucaristia, la joia de la seva fe en Jesús, el ressuscitat.

Joan Bestard i Comas,
Vicari General

Noces d'or

21 octubre 1946

Josep Pocoví Roca "Boira" amb Miquela Adrover Binimelis "de Can Vella".

Noces d'argent

15 octubre 1971

Guillem Nicolau Miralles "Perons" amb Catalina Ribas Cerdà "Xorri"

18 octubre 1971

José González Villar amb Maria Dolores Pinteño Gómez.

Temps passat

10 anys enrera

Octubre de 1986

Bandera i himne de Montuïri

A la sessió de l'Ajuntament de dia 28 d'octubre de 1986 s'aprovà la confecció d'una bandera local i la proclamació de la partitura "Flor de Murta" com himne de Montuïri.

25 anys enrera

Octubre de 1971

Adobs a les escoles

Havent rebut l'Ajuntament notificació del Ministeri d'Educació i Ciència que s'han de realitzar diferents adobs en el Grup Escolar de Montuïri, la Corporació, dia 15 d'octubre de 1971 va acordar que tres empreses constructores examinasin el projecte i formulassin propostes per tal de realitzar les obres.

50 anys enrera

Octubre de 1946

Transport de viatgers

A partir d'octubre de 1946 va quedar establert un servei de viatgers en automòbil entre Montuïri i Ciutat. Fet que fou ben acollit, ja que sols es disposava del tren i a molts els suposava més d'un quilòmetre entre l'estació i ca seva. Joan Vaquer Gomila serà el propietari d'aquest servei, el qual tindrà l'aturada al centre del poble.

100 anys enrera

Octubre de 1896

L'Ajuntament, embargat

A la sessió de dia 25 d'octubre de 1896 el batle donà compte d'haver estat embargats els recàrrecs municipals sobre territorial i industrial, a excepció de la quota que s'ha d'aplicar a l'ensenyament i els valors pendent de cobrament de la quota de consums de l'exercici anterior, que pugen 4.209'69 pessetes.

Demografia

Naixements

Dia 29 d'agost.- Malena Ferrando Campos, filla de Manuel i de M^a del Carmen.

18 de setembre.- Josep Antoni Galmés Villar, fill de Mª Antònia Galmés Villar.

Defuncions

16 de setembre.- Josep Coll Coll "de Cas Puig", casat, de 86 anys.

17 de setembre.- Joana Martorell Pocoví "Matarina", casada de 63 anys.

19 de setembre.- Josep Roca Mayol "Piedós", casat, de 93 anys.

Matrimonis

20 de setembre.- Joan Ramon Bonaventura Morales amb Maria Cerdà Miralles.

Pluviòmetre

Setembre de 1996

Dia 2.....	12'8 litres m ²
" 3.....	0'5 "
" 11.....	42'6 "
" 12.....	3'4 "
" 21.....	0'5 "
Total.....	59'8 "

Apotecaries

Diumenges d'octubre de 1996

Petra.....	6	Sant Joan.....	20
Porreres...	13	Vilafranca.....	27

Gloses

A la llar de la Tercera Edat

Cafè de tercera edat, que així el varen batiar, i d'aquí endavant serà com si mai hi hagués estat, que tot lo que mos ha dat jo no ho vull anunciar

(Un dia que estava enfadat)

A un desconegut

Una vegada va trobar un home que li digué que el coneixia, i tot era perquè l'havia vist per TV. Ell li va amollar aquesta:

Dins sa televisió m'hi ha vist molta de gent; això és una honra que tenc, no estaria tant content si'm vessin dins sa presó.

Joan Arbona Ventura "Serral"

Miquel Massanet "Parrí"

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

BIGUES - BLOCS - RAJOLS - AÏLLAMENTS
TRANSPORT PROPÍ - PINTURES - XEMENEIES
DISSABTES MATÍ OBERT

Crta. Montuïri - Porreres, Km. 1 - Tlf. 64 66 95

MONTUÏRI

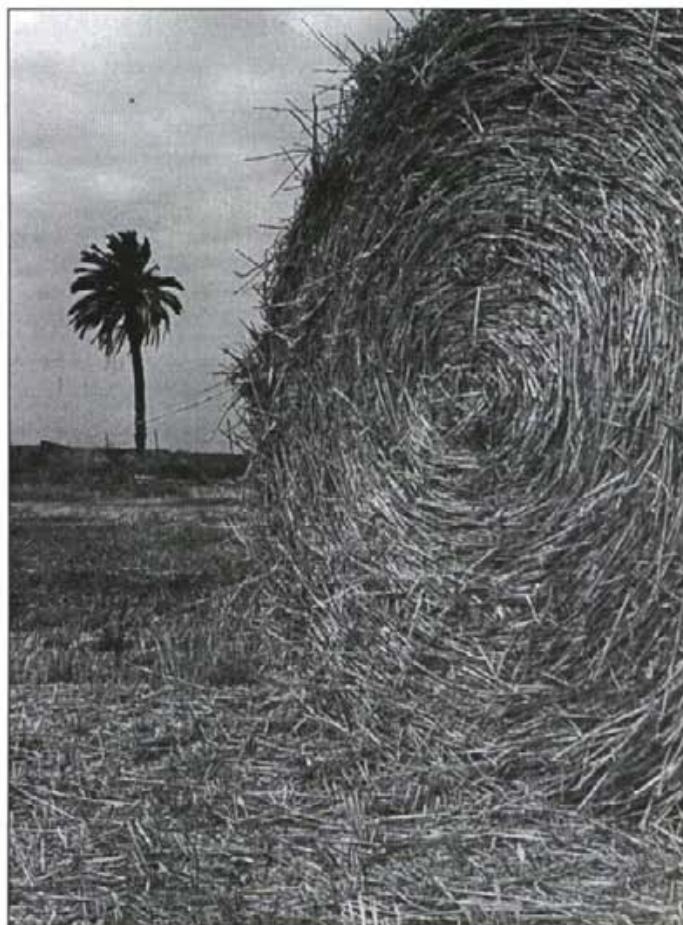
Autor: Pau Rigo Amengual

Autor: Joan Gabriel Arbona Fornés

Autor: Gaspar Socias Mora

Autor: Vicenç Sastre Arrom